

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark: vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 6 - V. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 10. Februar 1945

Einzelpreis 10 Rpf

Borba in delo do zmage

Führerjeva poslanica nemškemu narodu ob dvanajsti obletnici prevzema nacionalsocialistične oblasti - V tej borbi ne bo zmagala notranja Azija, zmagala bo Evropa z Nemčijo na čelu

Povodom 12. obletnice 30. januarja 1933 je Führer, kakor smo že javili v zadnji številki našega lista, naslovil na nemški narod, zlasti pa na nacionalsocialiste, poslanico sledeče vsebine:

«Ko me je pred 12 leti blagopokojni Reichspräsident von Hindenburg kot voditelja najjačje stranke poveril s kancelarstvom, je bila Nemčija v svoji notranjosti pred isto situacijo kakor danes na zunaj v svetovnopoličnem oziru. Potom verzajske pogodbe pričeti in nadaljevani proces gospodarskega razkroja in uničenja demokratske republike je dovedel polagoma do trajnega pojava skoraj sedmih milijonov brezposelnih, sedem milijonov le delno zaposlenih, do uničenega kmetijstva in obrti ter, temu odgovarjajoče, tudi do zloma trgovine. Nemška pristanišča so bila samo še ladijska pokopališča. Finančni položaj Reicha je bil takšen, da je bilo pričakovati vsak trenutek ne samo zloma države, temveč tudi dežel in občin. Odločilno pa je bilo sledeče: Za omenjenim gospodarskim metodičnim rušenjem Nemčije je stala pošast azijskega boljševizma takrat ravno tako kakor danes.

S tistimi tepci, ki nikdar ne izumrejo, je pri tem odveč diskusija, če zagovarjajo mnenje, da neoborožena Nemčija vsled svoje onemoglosti ne bi bila postala žrtev te židovske mednarodne svetovne zarote. To ne pomeni nič drugega kakor postavljanje naravnih zakonov na glavo. Od kedaj še lisica ni žrla neoborožene gosi, ker ista vsled svoje telesne konstitucije ne more imeti napadalnih namenov? Od kedaj je postal volk pacifist, ker ovce niso oborožene? Ker pa obstajajo taki meščanski kozli, ki to verujejo, je doprinešen dokaz, kako potrebna je bila odstranitev razdobja, ki je zamogla v svoji vzgoji roditi in vzdrževati take pojave ter jim omogočiti celo političnega vpliva. Že davno preje kot je prišel nacionalsocializem do oblasti je že besnela neizprosna borba proti temu židovsko-azijskemu boljševizmu.

Če boljševizem ni že leta 1920 pregazil Evropo, se to ni zgodilo radi tega, ker je bil takrat sam še preslaboten in premalo oborožen. Njegov poskus odstranitve Poljske ni bil opuščen morda

iz usmiljenja s takratno Poljsko, temveč samo radi izgubljene bitke pred Varšavo. Boljševiški namen uničenja Madžarske ni izostal, ker bi si bili boljševiki morda premislili, temveč radi tega, ker boljševiške oblasti vojaško ni več bilo možno vzdrževati. Boljševiški poizkus uničenja Nemčije ni bil opuščen morda radi tega, ker si niso več želeli uspeha, temveč radi tega, ker jim ni uspelo odstraniti preostale naravne odporne sile našega naroda. Takoj je pričelo židovstvo nato z načrtnim notranjim razkrojevanjem našega naroda. Njegovi najboljši zavezniki pri tem so bili tisti zatelebani meščani, ki niso hoteli spoznati, da je doba meščanskega sveta končana in da se nikdar več ne bo povrnila, da se je epoha divjanskega gospodarskega liberalizma preživela, da pa je možno velike naloge časa premagati samo potom avtoritarno zbranih sil nacije, izhajajoč iz zakona enakih pravic za vse ter isto tako tudi enakih dolžnosti, kakor mora narobe dovesti izpolnjevanje teh enakih dolžnosti naravno do enakih pravic.

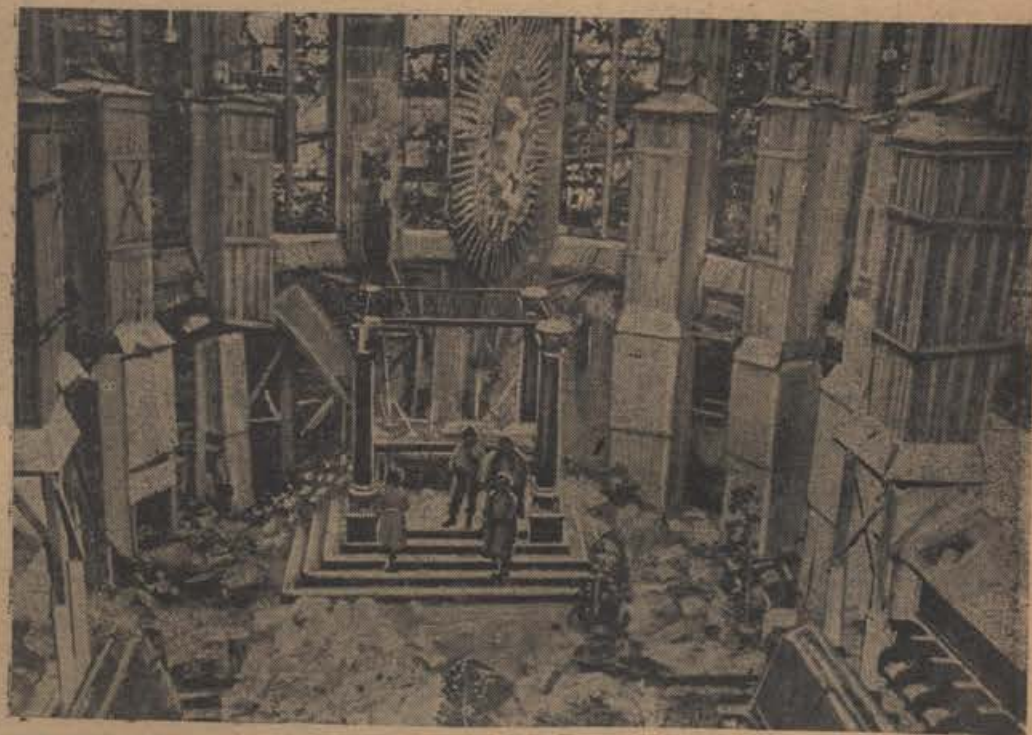
Nastanek novega sveta

Kakor danes v velikem, je bil v letih pred prevzemom oblasti v notranjosti meščanski svet popolnoma nesposoben, zoperstaviti se učinkovito temu razvoju. Tudi po zlomu leta 1918 smnogi vedno niso spoznali, da je stari svet v razpadu spriči novega, nastajajočega sveta. Niso hoteli spoznati, da vendar ne gre za to, z vsemi sredstvi podpirati in umetno vzdrževati to, kar se je izkazalo kot trhlo in gnilo, temveč da gre za to, postaviti nekaj zdravega na njegovo mesto. Zlomil se je preživeli družabni red in tako je bil zaman sieherni poskus vzdrževanja tega reda. Bilo tedaj ni nič drugega kakor danes v velikem, ko so meščanske države prav tako zapisane poginu in ko premorejo najtežjo krizo Evrope izza mnogih stoletij preživeti le jasno usmerjene in svetovno-nazorno utrjene ljudske skupnosti.

Po 30. januarju 1933 nam je bilo privoščeni samo šest let miru. V teh šest letih so bile izvedene ogromne storitve in še večje storitve so bile v načrtih. Toliko je bilo tega in tako ogromno je bilo, da je vzbudilo zavist našega demokratičnega nezmožnega sosledstva. Odločilno pa je bilo, da se je v teh šestih letih z nadčloveškimi naporimi saniralo nemško ljudsko telo v obrambnem smislu, to se pravi, da se ga ni v prvi vrsti opremilo z gmotno vojno silo, temveč z duhovno voljo odpora v smeri samoohranitve.

Vsakomur iste pravice

Strahovita usoda, ki se odigrava danes na vzhodu in ki na podeželju in v mestih uničuje na desetisoče in stotisoče ljudi, se bo z naše strani z najskrajnejšimi naporimi kljub protiidarcem in trdim preizkušnjem odbranila in premagala. Ako pa je to sploh možno, tedaj le radi tega, ker se je izza leta 1933 v nemškem narodu zgodil notranji preobrat. Danes še Nemčija verzajske pogodbe — in Evropo bi bil že davno pomedel vihar iz notranje Azije.

Amerikanische Kirchenschänder.

Eine Londoner Zeitschrift bringt das obenstehende Photo aus dem Inneren des berühmten Aachener Domes nach der Einnahme der Stadt durch die Amerikaner. Der Altar wurde mutwillig demoliert und aller Kostbarkeiten beraubt. Was die Kirchenschänder nicht gebrauchen konnten, wurde zerrissen und beiseite geworfen. Wie zum Hohn stellten sich Roosevelts »Soldaten Christi« nach der Schändtat noch in Photographierpose auf Die Schutzverschaltung an den Säulen zeigt noch, wie von uns versucht worden war, die Kunstschatze der berühmten Kirche vor den Verwüstungen des Krieges zu bewahren.

Scharl-Bilderdienst-Autoflex (Auslandsphoto)

Notranja odporna sila nemškega naroda

Tako je nacionalsocializem sredi gigantske gospodarske, socialne in kulturne obnove dal nemškemu narodu tudi iz vzgojnega vidika tisto oborožitve, ki jo je sploh bilo možno transferirati šele v vojaške vrednote. Odporna sila našega naroda je izza 30. januarja 1933 tako ogromno narasla, da je ne moremo več primerjati z odporom bivših stoletij. Ohranitev te notranje odporne sile pa je obenem najsigurnejši garant za dokončno zmago.

Ako je Evropa danes težko bolana, bodo obale države to bolezen z vso svojo najsrajnejšo odporno silo premagale ali pa ji podlegle. Pa tudi okrevajoči človek, ki je tako ostal pri življenju, premaga višek take boleznin samo v krizi, ki ga tudi samega najsrajnejše oslabi. Ravno radi tega pa je naša nespremenljiva volja v tej borbi za realitev našega naroda pred najstrašovitjšo usodo vseh časov, ubogati hrabro in zvesto le zakon ohranitve našega naroda. Vsemogočni je ustvaril naš narod. Ko branimo njegov obstanek, branimo tudi njegovo delo. Da je ta obramba povezana z brezmejno nesrečo, trpljenjem in bolečinami, nas še bolj povezuje s tem narodom. To nam daje pa tudi tisto trdnost, ki je potrebna za izpolnjevanje dolžnosti tudi v najhujših krizah. To se pravi dolžnosti ne samo napram pošteni večni Nemčiji, temveč tudi napram tistim maloštevilnim brezčasnikom, ki so se ločili od svojega naroda.

V tej usodni borbi poznamo tedaj samo sledeči ukaz: Kdor se častno bori, lahko s tem reši življenje zase in za svoje. Kdor pa pade strahopetno ali brez značajno narodu v hrbet, bo pod vsemi okoliščinami umrl sramotne smrti. Da je zamogel nacionalsocializem tega duha v našem nemškem narodu vzbuditi in utrditi, je njegovo največje dejanje. Ako se bodo nekoč, ob koncu te ogromne svetovne drame, oglasili mirovni zvonovi, se bo še le spoznalo, kaj in koliko se ima nemški narod zahvaliti temu duhovnemu porodu. To ni manj kot njegov obstanek na svetu.

Pred meseci in tedni so zavezniški državniki odkrito zarisali nemško usodo. Nekateri listi so jih nato posvarili, naj bodo raje pametnejši in naj raje nekaj obljubijo, četudi ne obstoja naman, to obljubo pozneje izpolniti. V tej uri bi hotel kot neizprosni nacionalsocialist in borec za svoj narod zagotoviti te druge državnike enkrat za vselej, da predpostavlja sleherni poskus učinkovanja na nacionalsocialistično Nemčijo s pomočjo fraz Wilsonovega kova naivnosti, ki je današnja Nemčija ne pozna. Sploh pa ni odločilno, da se pojavljata v demokracijah politično delovanje in laž kot neločljiva zavezanka. Odločilno je, da je vsaka obljuba, ki jo dajajo ti državniki kakemu narodu, danes brezpredmetna, ker sami niso več v stanju kakršnokoli obljubo izpolniti. To je tako, kakor da bi ena ovca drugi dača zagotovilo, da jo bo varovala pred tigrom.

Temu nasproti ponavljam svoje prorokovanje: Anglija ne samo, da ne bo v stanju, ukrotiti boljševizem, temveč njen lastni razvoj bo potekel nujno vedno bolj v smislu te razkrajajoče boleznin. Duhov, ki so jih demokracije priklicale iz azijskih step, se same ne morejo več rešiti. Vsi tisti mali narodi, ki so kapitulirali v zaupanju na zavezniška zagotovila, so izpostavljeni popolnemu iztrebljenju. Ako jih ta usoda zadene nekaj preje ali bolj pozneje je — merjeno na neizprosnost — popolnoma brez pomena. Gre za izključno taktična ugibanja, ki narekujejo kremeljskim židom, da postopajo v enem slučaju takoj in brutalno, v drugem pa najprej nekoliko rezervirano. Konec je vedno eden in isti.

Te usode pa Nemčija ne bo nikdar doživela

Garant za to je pred dvanajsti leti izvojevana zmaga v notranjosti naše dežele. Vse, kar si izmišljajo naši nasprotniki, vsa bol, ki jo prizadevajo našim mestom in podeželju, zlasti pa našim ljudem, obledi napram nepopravljivi bedi in nesreči, ki bi nas zadela, ako bi plutokratsko-boljševiška zarota kedarkoli zmagala.

Roka Previdnosti

Radi tega je potrebno baš ob 12. obletnici prevzema oblasti, da si utrdimo srca bolj kot kedaj poprej in jih prekalimo v sveti odločnosti boriti

se pod vsemi okoliščinami tako dolgo, dokle, končno ne bo zmaga kronala naših naporov. Pa tudi glede nečesar drugega ne bi hotel pustiti nikakega dvoma; kljubujoč sovražnemu sosedsstvu sem nekoč v notranjosti izbral svojo pot ter jo prehodil kot neznan brezimen človek do dokončnega uspeha. Večkrat so me smatrali mrtvina in vsak čas so si želeli moje smrti. Končno pa sem le ostal zmagovalec. Moje današnje življenje pa obvladujejo izključno naložene mi dolžnosti. Vse te dolžnosti skupaj tvorijo eno samo dolžnost: delati in boriti se za svoj narod.

Te dolžnosti me lahko odveče le tisti, ki me je pozval. Bilo je v roki Previdnosti, ki je zamogla 20. julija z bombo, ki je eksplodirala polmetra meter poleg mene, izbrisati moje življenje in s tem tudi moje delo. Ker me je Vsemogočni tega dne varoval, vidim v tem potrdilo podeljenega mi naloga. Radi tega bom nadaljeval tudi v prihodnjih letih pot brezkompromisnega zastopanja interesov svojega naroda, ne oziraje se na vsako stisko in nevarnost ter prožet svetega prepričanja, da Vsemogočni na koncu ne bo zapustil listega, ki je hotel vse svoje življenje rešiti svoj narod take usode, ki je niti po številu in še manj po njegovem pomenu ni nikdar zaslužil.

V tej uri apeliram radi tega na ves nemški narod, predvsem na moje stare sobojevnike ter na vse vojaške naj se oborožijo še z večjim in trdim duhom odpora, da bomo — kakor že nekdanj — padlim borecem te ogromne borbe smeli položiti na grob venec z napisom: »In vendar ste zmagali!«

Od slehernega Nemca pričakujem tedaj, da bo storil svojo dolžnost do skrajnosti, da bo sprejel sleherni žrtev, katero se bo zahtevalo od njega in tudi moralo zahtevati pričakujem od vsakega zdravega človeka, da bo vpostavil telo in življenje v borbi, pričakujem od vsakega bolnika in bolehaločega ali sicer nenadomestljivega človeka, da bo delal z naporom svojih zadnjih sil. Od prebivalcev v mestih pričakujem, da bodo kovali orožje za to borbo. Od kmetov pričakujem, da bodo dali ob največji lastni omajitvi kruha za vojake in delavce v tej borbi. Od vseh žena in deklet pričakujem, da bodo to borbo kakor doslej podpirale z najsrajnejšim fanatizmom. S posebnim zaupanjem se obračam do nemške mladine. Ko tvorimo tako zakleto skupnost, lahko po vsej pravici stopimo do Vsemogočnega ter ga zaprosimo za njegovo milost in za njegov blagoslov. Več pač narod ne more storiti kot to, da vsakdo ki se zamore boriti, stopa v borbo in da vsakdo, ki zamore delati, dela in da vsi skupno žrtvujejo, prožeti ene misli: zavarovati svobodo, nacionalno čast in s tem bodočnost življenja.

Naj si bo kriza v trenutku še tako težka, končno io homo le premagal s pomočjo naše nespremenljive volje, s pomočjo naše pripravljenosti do žrtvovanja ter z našo sposobnostjo. Prestali bomo tudi to stisko. V tej borbi torej ne bo zmaga naša notranja Azija, temveč Evropa, na čelu na tisti narod ki predstavlja Evropo že 1500 let kot predstilo proti vzhodu in io bo predstavljal vse bodoče čase: naša Velika Nemčija, nemški narod!

To so sinovi naše domovine

Odlikovana za aktivno vpostavo pri pobijanju tolovajev

Za hrabro vpostavo pri pobijanju tujih tolp so bili odlikovani sledeči pripadniki Wehrmannschaftsregimenta Untersteiermark:

Kriegsverdienstkreuz I. Kl. mit Schwertern so pejeli: Stbf. Benedek Franz Stf. Böšner Friedrich, Trppf. Brudermann Franz, Stf. Dvorschek Hans, Hpstf. Fischer Paul, Ostbf. Lückermann Hans, Oberführer Mayerhöfer Heinz, Stf. Ordelt Emil, Bannf. Präsent Peter, Stf. Raditsch Josef, Stf. Ranftl Otto, Ostbf. Resch Anton, Trppf. Rottmann Hans, Sts. Studentschnig Gottfried Ostf. Werbner Oskar, Ostf. Wörndl, Alfred.

Z odlikovanjem Kriegsverdienstkreuz II. Kl. mit Schwertern so bili odlikovani: Trppf. Balnitsch Thomas, Rttf. Belle Franz, Schf. Birkmeier Franz, Rttf. Blasi Wenzel, Schf. Bohner Franz, Schf. Boschitsch Alois, Schf. Brinner Otto, Otrppf. Brudermann Franz, WM. Burndorfer Norbert, Rttf. Datzler Viktor, WM. Derganz Othmar, WM. Deutschmann Matthias, Schf. Doberschek Viktor, Rttf. Donau Waldemar, Stf. Dworschak Hans, Stf. Egger Heinrich, Verwf. Egger Heinrich, Trppf. Ehrlich Otto, Stf. Faschine Alois, Schf. Fekonia Max, Rttf. Ferk Franz, Trppf. Fettek Konrad, Ostbf. Fink Johann, Schf. Frank Karl, Schf. Fraß Anton, Stf. Freiburger Emanuel, Ostbf. Frischkowitz Karl, WM. Gobeinschek Othmar, WM. Golob Stefan, Schf. Gorenz Anton, WM. Gorup Josef, Trppf. Goschler Adolf, WM. Goutz Stanislaus, WM. Grach Hugo, WM. Grill Franz, Rttf. Groß Andreas, Rttf. Haas Rudolf, Stf. Habermann Franz, Schf. Habermann Willi, Otrppf. Hablanitsch Andreas, WM. Holschan Florian, WM. Harwardt Willi, Otrppf. Hartlieb Michael, WM. Hermann Max, WM. Hotko Sepp, WM. Hribernik Franz, Rttf. Hriberschek Franz, WM. Hrowath Rudolf, WM. Humski Gottfried, Stf. Iwanuscha Bruno, WM. Jäger Leopold, Schf. Jamnik Johann, WM. Jareschin Johann, Ostbf. Jarz Alois, WM. Willi Jaglitsch, Ostbf. Jesernik Johann, Schf. Jonke Franz, Ostbf. Jowan Willi, WM. Jug Wilhelm, WM. Jursche Franz, Schf. Kager Franz, Schf. Kager Raimund, WM. Kaiser Michael, Rttf. Kandler Gottfried, WM. Kidritsch Franz, Ostmm. Kisova, Johann, WM. Klakutschar Fritz, Rttf. Klementschitsch Ignaz, Schf. Klinz Franz, WM. Knaus Valentin, Rttf. Koser Stanl, Schf. König Franz, Schf. König Josef, Schf. Kraiblich Rudolf, Trppf. Krainz Herbart, Trppf. Kreiner Franz, Ostf. Kreinz Josef, Rttf. Kronf Josef, Rttf. Kuchar Josef, Ostbf. Kühner Adolf, Rttf. Kurnik Rudolf, Schf. Kurth Franz, WM. Kwedler Josef, WM. Kriwetz Karl, Trppf. Lach Rudolf, WM. Lehmann Max, Schf.

Léonesio Bruno, Rttf. Leschnik Josef, WM. Leskoschek Fritz, Rttf. Lesser Engelbert, WM. Lewart Josef, Rttf. Lipownik Johann, Rttf. Linusch Fritz, Ostbf. Lohnik Franz, Rttf. Loibner Albert, Ostbf. Luckner Andreas, Ostbf. Lurschak Josef, Schf. Malek Rudolf, Schf. Mansfeld Karl, Rttf. Franz Matiaschitsch, Schf. Maurer Rafael, Schf. Maurer Viktor, WM. Medwed Gerold, Rttf. Medwed Karl, Ostbf. Mehlitsch Willi, Stmm. Meisinger Karl, Rttf. Michitsch Johann, Schf. Miklautschitsch Johann, WM. Milneritsch Hans, Schf. Mlaker Alois, Ostbf. Mlinaritsch Sepp, Schf. Motchnik Eduard, WM. Muier Konrad, WM. Müller Friedrich, Schf. Müller Michael, Rttf. Munda Anton, WM. Naalitsch Anton, Schf. Nékro Anton, Schf. Nowak Ferdinand, WM. Oblak Heinrich, Rttf. Obrian Franz, WM. Omersel Anton, Ostbf. Osobik Josef, WM. Osenjak Robert, WM. Pammer Karl, WM. Pauschek Valentin, Otrppf. Payer Konrad, Schf. Peheim Walter, Otrppf. Petko Edgar, WM. Perkowitsch Johann, Ostbf. Pernath Thomas, Ostbf. Petelinschek Jakob, Ostbf. Petan Edmund, WM. Pibreutz Rudolf, Stf. Pichler Johann, Otrppf. Pichleritsch Egon, Stf. Pilz Walter, Rttf. Pirnauer Johann, Ostmm. Piki Franz, WM. Plemenitasch Karl, WM. Plemenitasch Martin, WM. Peck Josef, Schf. Podiawerschek Franz, Ostmm. Polainko Alois, WM. Poschek Josef, WM. Pofnig Willi, WM. Preiditsch Josef, Rttf. Prelesnik Karl, WM. Probst Albert, WM. Probst Nikolaus, Rttf. Max Puschnik, WM. Radosch Max, WM. Rappl Anton, Schf. Rebernik Josef, WM. Repow Johann, Rttf. Reich Johann, Trppf. Reismann Wilhelm, Rttf. Ribitsch Martin, Ostbf. Ribitsch Rudolf, WM. Rosmann Anton, WM. Roth Franz, WM. Rottenschilder Jakob, WM. Robin Stefan, Schf. Rudl Franz, Rttf. Saischek Franz, Rttf. Sakelschek Anton, Rttf. Sakelschek Martin, WM. Sbaschnig Ernst, Ostbf. Sedlatschek Josef, Schf. Sentscher Emil, WM. Sirmund Walter, WM. Skrabl Rudolf, WM. Siemenik Anton, WM. Slivnik Franz, Trppf. Smogautz Gottfried, WM. Sochar Oskar, Rttf. Spanninger Johann, WM. Strober Felix, Ostbf. Schaffer Johann, Schf. Schäffer Matthias, WM. Schager Anton, WM. Schaly Wenzel, WM. Scher-

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Haupt-schriftleiter Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Listerung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises

Presseregisternummer RPK I/1017,

Nemški obrambni uspehi na vzhodu

Preprečen sovjetski prodor v Vzhodni Prusiji - Uspešna obramba tudi v pokrajini Südpommern - Potek operacij v preteklem tednu

Na Madžarskem je sovražnik po poročilu z dne 30. januarja nadaljeval svoje napade med Blatnim jezerom in Donavo tako od juga kakor tudi iz severa. Budimpeštanska posadka se je ubranila v področju kraljevskega gradu silovitih boljševiških napadov iz zapadne in severne strani. Med gornjo Vislo in reko Oder so preprečile naše divizije v žilavih bojih močnim sovjetskim silam njihove poskuse prodora. Pri mestu Ohlau je skušal sovražnik iz svojega mostišča prodrati proti zapadu. V odseku Obra in severno od reke Neize pri Diesenu je napadal sovražnik z močnimi oklopnimi silami v smeri proti zapadu. Med Schneidemühl-om in Kulmom se je sovražnik prerival proti severu. Nemške čete so v protinapadu proti vzhodu dosegle reko Nogat med Marienburg-om in Elbing-om. Posadka mesta Elbing se je imela boriti žilavo z močnimi sovražnimi oddeli. V Vzhodni Prusiji so zlomile proti zapadu napadajoče nemške divizije sovražni odpor ter pridobile 30 kilometrov področja. Severno od Königsberg-a je bil sovražnik zaustavljen v srđitih bojih, v katere so posegale tudi nemške pomorske sile.

Peštanska posadka se je upirala po poročilu z dne 31. januarja s čudovito hrabrostjo težkim navalom boljševikov. V Gornji Sleziји je prišlo do večjih spopadov samo v odsekih med mesti Pleß, Ratibor in Brieg. Pri mestu Ohlau in na obeh straneh mesta Steinau so bili boljševiki v menjajočih se bojih zaustavljeni v teku protinapadov. Iz področja pokrajine Kališ so se močne nemške sile prebile nazaj, poprej pa so vezale glavnino neke boljševiške oklopne armade. Te sile so južno od mesta Liessa sunile v sovražni bok ter onemogočile boljševikom forsiranje reke Oder. V loku Oder-Warthe in severno od reke Warthe so se razvili težki boji z boljševiškiimi pehotnimi in oklopnimi silami, prodirajočimi proti zapadu. Ob spodnji Visli ter ob reki Nogat so se razbili boljševiški sunki. Boljševiki so odgovorili na nemški napad iz zapadnega dela Vzhodne Prusije z močnimi protinapadi, ki so pa bili odbiti. Južno od Königsberg-a je bil zaustavljen sovražnik pred obalo ter je bila vzpostavljena prej izgubljen zveza z mestom. V Kurland-u so se izjalovili ponovni boljševiški poskusi prodora v smeri na Libau.

Iz poročila, ki je bilo izdano 1. februarja, izhaja, da so nemške čete na Madžarskem severovzhodno od Szekesfehervar-ja ter ob Donavi zavstavile močne sovjetske napade v teku žilavih bojov. Ob reki Oder je sovražnik zamen nadaljeval svoje poskuse razširjenja svojih mostišč. V loku Oder-Warthe so nemške čete držale številna oporišča proti srđitim sovražnim napadom.

Karte zu den Kämpfen zwischen Plattensee und Donau.

Scherl-Bilderdienst-M.

V področju Sternberg-Zielenzig so bile vpostavljene proti prodirajočemu sovražniku nemške rezerve. Severno od reke Warthe je sovražnik dosegel reko Oder severozapadno od Küstrina. V južnem delu pokrajine Pommern so bili odbiti številni boljševiški napadi, obenem pa so bile zavrnjene proti severu prodirne sovražne izvidniške sile. Do menjajočih se bojov je prišlo pri Kulmu in Elbingu. Ob kurlandski fronti so bili odbiti številni boljševiški napadi.

Na Madžarskem je nadaljeval sovražnik svoje protinapade med Blatnim jezerom in Donavo tudi po poročilu z dne 2. februarja. Ti napadi so bili bistveno odbiti, nekaj vdorov je bilo zapah-njenih ali pa odstranjenih v teku nemško-madžarskih protinapadov. Ob fronti med Veliko Tatro in kolonom reke Oder pri Grünberg-u so se odigravali boji južno od Pless-a, severno od Ratibora, severozapadno od Briega ter v področju na obeh straneh mesta Steinau. Posadki mest Schneidemühl in Posen sta odbijali srđite boljševiške napade, podprte z artilerijo vseh kalibrov. V južnem delu pokrajine Pommern so se izjalovili sovražni napadi pri mestih Deutsch-Krone in Jastrow. Na obeh straneh spodnje Visle je napadal sovražnik pri Graudenz-u z več divizijami in številnimi tanki. Po težkih bojih je uspešno sovražnika ustavil. Medtem so se odigravali v področju Marienburg-Elbing ter v Vzhodni Prusiji težki obrambni boji v dosedanjih težiščih. Kljub globljim vdorom je preprečila neomajna stanovitnost naših divizij številčno nadmočnemu sovražniku nameravani prodor. Ob kurlandski fronti so beležili številne, toda brezuspešne sunki boljševikov.

3. februarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da se je hrabra peštanska posadka, ki je stisnena na ozkem prostoru okoli kraljevskega gradu, še vedno upirala boljševiškemu navalu s pomočjo oskrbe iz zraka. Med Visoko Tatro in kolonom reke Oder pri Grünberg-u so se izjalovili številni sovražni napadi ob utripenem uporu naših čet. Pri Steinau-u so vrle močne nemške bojne skupine sovražnika v protinapadu. Ob reki Oder med mestoma Kroßen in Oderbruch so bili številni boljševiški napadi našim mostiščem odbiti deloma v protinapadih. V področju Reppen so nemške bojne skupine izvedle več napadov proti sovjetskim oddelom ter jim prizadejale velike izgube. Tudi po tem poročilu sta posadki mest Posen in Schneidemühl odbijali hrabro vse navale sovjetskih sil. V južnem delu pokrajine Pommern se nemška fronta med mesti Schlonne, Deutsch-Krone in Jastrow ni premak-

nila kljub obnovljenim sovjetskim napadom, v nekaterih odsekih pa je bila v protinapadu prelo-žena še naprej. Močni sovjetski napadi so se vrstili severozapadno od mesta Schwetz proti Marienburg-u in Elbing-u, toda vsi ti napadi so bili brez uspeha. V Vzhodni Prusiji so nemške divi-zije v težkih bojih zaustavile sovražnika severno od Hellsberg- in na obeh straneh Königsberg-a. V Kurland-u so obnovili boljševiki svoje poskuse prodora pri Libau-u in Frauenburg-u. Boljševiki so običali že pred našimi postojankami, in sicer ob velikih izgubah.

Sovražnik je skušal po poročilu z dne 4. t. m. prodrati nemško fronto med Blatnim jezerom ter med jezerom Velence s pomočjo številnih tankov. V teku nemških protinapadov pa je bil potisnjen ob izgubi številnih tankov v defenzivo. V Budimpešti je nadaljevala junaška posadka obrambo kraljevega gradu in južnih ter jugo-zapadnih delov mesta prot. sovražni premoči. Med zapadnimi Beskidi ter med gornjim tokom reke Oder so se izjalovili številni boljševiški napadi. Med mestoma Ratibor in Oderbruch so se izjalovili vsi sovražni napadi razširjenja mostišč. Več teh mostišč so nemške čete v protinapadih zožile ob uničenju številnih oklopnikov in drugega orožja. Boljševiški napadi proti nemškim postojankam jugovzhodno od mesta Frankfurt a. O. Oder in pred mestima Küstrin so ostali brez uspeha. Posadki mest Schneidemühl in Posen sta bili tudi 4. februarja zapleteni v srđite obrambne boje. Tudi ob pomorjanski fronti je prišlo do srđitih spopadov pri Pyritz-u, Arnswalde in severovzhodno od Jastrowa. Posadka mesta Thorn se je na povelje prebila do lastnih črt. Zapadno od mesta Schwetz so nemški oklopniki odredi sunili globoko v sovražni bok ter prizadejali sovražniku velike izgube. Branilci gradu Marienburg in mesta Elbing so odbili številne sovjetske napade. Ob južni fronti Vzhodne Prusije je začel sovražnik napadati med Wormditt-om in Wartenstein-om. V težkih bojih so preprečile nemške divizije sovražniku nameravani prodor Severozapadno od Königsberg-a so pridobili boljševiki terena v smeri na zaliv Danzig. V Kurland-u je nadaljeval sovražnik svoje napade v smeri na Libau z novimi pehotnimi in oklopnimi rezervami. Južno od Frauenburg-a je popustila boljševiška napadalna silovitost.

5. februarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so bili na Madžarskem južno od jezera Velence odbiti številni boljševiški napadi. Severno od Szekesfehervara in v severnem delu gorovja Vertes so vrle nemške čete sovražnika proti vzhodu. Nemški letalski oddeli in lovci so budimpeštansko posadko v njenem težkem boju znatno razbremenjevali. V južnem delu Slovaške ter med zapadnimi Beskidi ter reko Oder so se izjalovili številni boljševiški napadi. Z močnimi silami je sovražnik napadal iz svojih mostišč ob reki Oder na obeh straneh mesta Brieg, kjer so se razvili težki boji. Na ostali fronti reke Oder se položaj ni bistveno izpremenil. Boljševiki so nadaljevali svoje srđite napade proti obrambnemu obroču mesta Frankfurt/Oder ter mestima Küstrin in Posen, ne da bi dosegli kak znatnejši uspeh. V južnem delu pokrajine Pommern so odbili nemški oddeli številne sovjetske napade. Grad Marienburg in mesto Elbing sta bila v žarišču srđitih bojov. V Vzhodni Prusiji je sovražnik pri Wormditt-u in Wartenstein-u ter na obeh straneh Königsberg-a nadaljeval svoje poskuse prodora, vendar zamen. Opetovano so posegla nemške pomorske sile v boje ob obali Vzhodne Prusije, razbremenjujoč tako suhozemne sile. V Kurland-u so prisilile sovražne izgube boljševike k zmanjšanju svoje bojevitosti.

Nemško letalstvo je na vsej vzhodni fronti z brezprimerno vpostavo podpiralo suhozemne čete z razbijanjem sovražnega dovoza, boljševiških kolon, taborišč, baterij itd. Na ta način je odlično prispevalo k rastoči utrditvi nemške obrambne fronte.

bak Alois, Schf. Scherbek Karl, Ostf. Schinko Dominik, Schf. Schischek Gustav, WM. Schiretz Stanislaus, WM. Schleimer Hans, WM. Schneider Rudolf, Ostf. Stadtmann Martin, Oschf. Staritsch Franz, WM. Steiner Johann, WM. Stern Fritz, WM. Sternad Josef, Schf. Stertilka Franz, Schf. St'glitz Franz, WM. Straschek Friedrich, Ostmm. Straßer Josef, Rttf. Streiner Alois, Oschf. Stupan Josef, Rttf. Tarkusch Friedrich, Schf. Tautscher Lambert, Rttf. Tellian Friedrich, Schf. Temmerl Rudolf, Schf. Terpinz Rudolf, WM. Toplak Josef, Schf. Torei Johann, Schf. Trinker Martin, Trnppf. Trschkan Georg, Schf. Tschaks Gottfried, WM. Tschaks Johann, Schf. Tschech Franz, WM. Georg Techontsch, Schf. Türk Wilhelm, Oschf. Turnsček Willi, Rttf. Ultschar Franz, Ostmm. Unger Alois, Stf. Urschitz Walter, Rttf. Valenti Josef, WM. Wallant Josef, Trnppf. Wallner Hugo, Otrppf. Wanek Ferdinand, Rttf. Waupotitsch Franz, WM. Weber Willibald, Trnppf. Weiß Willi, Oschf. Franz Werhoscht, Schf. Werdonik Johann, Rttf. Wesiak Alfred, WM. Wesiak Roman, WM. Widmaier Stefan, Stmm. Wischner Josef, Rttf. Wobounik Franz, Rttf. Woschitsch Johann, WM. Wraniak Stefan, WM. Wretschko Rudolf, WM. Zesnik Josef, Rttf. Zierer Viktor, Oschf. Zorzini Wilhelm.

Velike sovražne izgube na zapadu

Januarja je bilo zbitih 1389 sovražnih terornih letal
Položaj in potek operacij na zapadni fronti ter v Italiji

Nemška artilerija je po poročilu z dne 30. januarja dne 29. januarja s svojim ognjem razbila kanadske napade, ki so veljali Gertruidenberg-u. Tu so se razvili izredno srčiti boji. Ob reki Rur je bilo več sovražnih napadov odbitih, severozapadno od Linnich-a pa je bilo več mimo grede izgubljenih naselbin osvobojenih v protinapadu. Na obeh straneh mesta St. Vith so se upirali nemški odredi v težkem boju ameriškim divizijam na široki fronti. Severovzhodno od St. Vith-a je vdrl sovražnik po težkih bojih v nemške postojanke. V južnem odseku je bil odbit. V nekem odseku kolmarskega prekopa je sovražnik pridobil nekaj tal. Pri Thann-u in Sennheim-u so obležali sovražni odredi ob velikih izgubah v nemškem ognju. — V srednji Italiji ni bilo nikakih posebnih dogodkov. — Anglo-ameriško letalstvo je bombardiralo nemški zapad, zlasti Krefeld in Kassel. Angleška letala pa so v noči na 30. januar bombardirala Berlin. London je težal v ognju nemškega povračilnega orožja.

Odredi 1. ameriške armade so po poročilu z dne 31. januarja vdrl po silni artilerijski pripravi v nekatere naselbine odseka Monschau. Na obeh straneh mesta St. Vith je nadaljeval sovražnik svoje poskuse prodora, ki so pa ostali brez uspeha. V gornjem Elsass-u je skušal sovražnik lok nemških postojank, ki je segal v Wasgenwald, odrezati na obeh bokih. Ob kolmarskem prekopu je sovražnik nekoliko razširil svoje lokalna mostišča. Severno od Mühlhausen-a in pri Sennheim-u so se zrušili sovražni poskusi prodora ob hrabri obrambi naših čet ter ob težkih izgubah za sovražnika. — Nadaljeval se je povračilni ogenj na London.

1. februarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo med drugim, da so ostali številni napadi 1. in 3. ameriške armade na celokupni fronti med mestoma Monschau in St. Vith tudi 31. januarja brez uspeha. Obležali so že v globini bojišča. Ob izlivu reke Schelde je bila potopljena sovražna petrolejska ladja, obenem pa so fako zovani Sturm-Wikingi potopili še več drugih ladij. — Ameriški bombniki so 31. januarja metali bombe na velepodročje mesta Wien. Nadaljeval se je daljnometni ogenj na London.

Nemške divizije so se nahajale po poročilu z dne 2. februarja na obeh straneh mesta Monschau v globini glavnega bojišča v težkih obrambnih bojih proti Amerikancem, ki so napadali z nezmanjšano silovitostjo. Vzhodno od St. Vitha so se odigravali težki spopadi pred Westvall-om. Ob saarski fronti ter v spodnjem Elsass-u je bilo več brezuspešnih ameriških sunkov. Sovražnik je po težkih bojih prekorčil cesto Neubreisach-Strasbourg proti vzhodu. Pri Thann-u in Sennheim-u so bili odbiti vsi sovražni napadi. — Severno od Faenze v srednji Italiji, so vrgle nemške čete mimo grede v nemške postojanke vdrele Angleže. — Terorni letalski napad Amerikancev je veljal mestu Mannheim-Ludwigshafen, zapadnim krajem Nemčije ter jugovzhodni Nemčiji, zlasti Graz-u. V noči na 2. februar sta bili mesti Mannheim-Ludwigshafen in Mainz zopet cilj težkih napadov. Angleška letala so ponoči bombardirala Berlin in zapadno Nemčijo. London je bil cilj nemškega povračilnega ognja.

3. februarja je bilo sporočeno, da so se južno od Monschau-a razvili celodnevni boji za več tamkajšnjih naselbin. Pri St. Vith-u so obležali ameriški polki v nemškem ognju ob znatnih izgubah. Pri Saarlautern-u je nemška artilerija razbila močne sovražne priprave. Pri Hagenu-u so obležali ameriški napadi v našem obrambnem ognju. Medtem je sovražnik vzdrževal svoj pritisk na oba boka nemškega loka postojank v gornjem Elsass-u. Nove ameriške divizije so zamogle po srđitih bojih vdreti v Kolmar. Nemške čete pa so vrgle sovražnika iz Appenweihler-ja. — Terorni letalci so nadaljevali teroriziranje civilnega prebivalstva zapadne in jugozapadne Nemčije. Angleži so bombardirali Wiesbaden in druge naselbine.

Karte zu den schweren Abwehrschlachten in
Kurland und Ostpreußen.

Scherl-Bilderdienst-M.

Južno od Rörmond-a je nemška artilerija po poročilu z dne 4. t. m. razbila angleške oklopne sile, ki so hotele prodrati nemško frontno črto. Pri Monschau-u so se vrstili brezuspešni sovražni napadi, vendar je sovražnik zamogel naše čete pri Scheiden-u in bolj severno potisniti nazaj. Prišlo je do srđitih bojov, v teku katerih so bili Amerikanci zaustavljeni. Pri Bischweiler-ju je bil zavrnjen sovražnik v teku uspešnega nemškega protinapada. V odseku Kolmar so bili odbiti ameriški napadi. Pri Neubreisach-u in Mühlhausen-u so se razvili težki obrambni boji. Januarja je bilo na zapadni fronti ujetih 8327 Anglo-Amerikancev. Uničenih ali zaplenjenih je bilo 1197 oklopnikov, 55 blindiranih avtomobilov in 98 topov. — Anvers je bil stalno obstranjen z nemškim daljnometnim orožjem. Berlin je bil 3. februarja cilj terornega napada Amerikancev. Udeleževali so se tudi angleški terorni letalci, zlasti v zapadni Nemčiji. Zbitih je bilo 49 anglo-ameriških letal, med njimi 43 štirimotornikov. — Z malimi presledki se je nadaljeval povračilni ogenj na London.

Po poročilu z dne 5. februarja je bilo na fronti ob reki Rur opažati živahno sovražno gibanje in močan artilerijski ogenj. V področju mesta Scheiden so bili izjalovljeni ameriški poskusi prodora. Oba stebra našega mostišča v gornjem Elsass-u sta bila tudi 4. februarja izpostavljena močnim sovražnim napadom. Pri Neubreisach-u so nemške čete zaustavile Amerikance po prvotnih malenkostnih uspehih. Severno od Mühlhausen-a so se odigravali srđiti obrambni boji. Ojčil se je artilerijski boj za Dünkirchen in Lorient. Meseca januarja so izgubili Anglo-Amerikanci 1389 letal, in sicer večinoma štirimotornih bombnikov. — Nemške podmornice so v vodovju okrog Anglije torpedirale sedmero ladij s 54.400 brt. in dvoje spremiljevalnih ladij. Opazilo se je potapljanje dveh tovornikov z več kot 13.000 brt. in neke spremiljevalne ladje. Bržčas pa se je potopilo še več ladij, med njimi transportnik, izpodrivajoč 20.000 brt.

Nezabeljenega močnika
so se naveličali

Mobilizirani štajerci se punta o

Prisilno mobilizirani Spodnještajerci trumoma zapuščajo tolpe OF. Po svoji vmitvi zelo radi pripovedujejo svoje žalostne doživljanje. Tako je kmečki sin iz Savinjske doline nemalo udrihal po »enakosti in bratstvu« pri tolovajih. Tako je pripovedoval med drugim: »V neki takozvani tolovajski brigadi je štab popustil zabavljacem, ki so za smrekami ustvarjali mnenje, da ni pravilno, ako štab brigade ne je iz istega kotla kakor bataljon.« To je namreč v smislu obratstva in enakosti. Kako neki si raja drzne misliti, da bi bilo pravilneje, ako bi tudi štab jedel iz istega kotla? Tako krivoversko mnenje so ustvarjali kar na debelo. In kako je mogel štab brigade toliko popustiti zabavljacem? Prekršil je osnovo notranje ureditve NOV in POS po naslednjem načelu: Borcem neslan in nezabeljen močnik, močotcem pa piške, zrezke in vino. Kdor torej ustvarja mnenje o enakosti, je izdajalec, petokolonec, reakcionar, kolaborant — politkomisar bi naštel še celo vrsto izrazov za ljudi, ki so se v dveh letih naveličali neslanega močnika.

Klaverna vloga vdinljane intelligence

„Tak tovariš na odgovornem mestu
v štabu je lahko nevaren, dokler
mu ne pristrizemo peruti“

Citanje poročil in navodil komunističnih veljakov je včasih izredno poučna stvar. Predvsem se mora človek čuditi vzvišenosti, s katero gledajo partijski mogotci na vse, kar je pod njimi. Iz njihovih spisov se zrcalijo ošabnost, nadutost in vseznalstvo, obenem pa tudi veliko zanimanje vseh tistih sodelavcev, ki stoje nekoliko nižje na lestvici komunistične hierarhije. Za te napihnjene veličine je množica komunističnih borcev samo še masa in material, ki ga je treba po njihovem mnenju vedno gnesti in mesiti, da bi se iz tega brezobličnega testa morda le dal izoblikovati tip partijskega sužnja.

Čudno pa mora biti pri srcu prizadetim, kadar čitajo svoje ocene, saj iz teh poročil nihče ne more biti na jasnem, kaj pravzaprav od njega zahtevajo. Eden jim je preveč energičen, drugi preveč mlačen, visoka aktivnost je v nekaterih primerih prav tako hud greh kakor prevelik formalizem. Oko partijskega veljaka vidi vse, njegov prodorni um razume vse, njegova kritika ošvrka vsakogar, navodil za izboljšanje pa partijski mogotec ne da od sebe, ker je sam prazen in prožen partijskega samopoveščevanja.

Pred seboj imamo dolgo okrožnico CKKPS — po naše se pravi to Osrednji odbor komunistične stranke Slovenije. Pisec silno dolgega poročila o razmerah v OF je partijski tajnik, tedaj zelo velika živina. Imena naš vir na žalost ne ve, po nadvostni, oholosti, slogu in izrazoslovju bi se poročilo lahko pripisalo »samemu« Kidriču.

V poročilu je vse polno mest, ki bi bila vredna podrobnejše obdelave. Ta mesta nudijo globok vpogled v strašne razmere v NOV in POS, obenem pa tudi v izkrivljeno dušo pisca. Nekaterim funkcionarjem očita strankin tajnik, da so se izrodili v uradnike, ki samo izvršujejo papirnata določila, ne da bi uveljavljali avtoriteto Partije. Očita jim nadalje, da nasilno uveljavljajo svojo voljo. Za primer navaja kritik tajnika Šlandrove brigade. Ta brigada je bila medtem raztepena in razbita, da ni ostalo od nje ničesar. Dotični tajnik je moral a svojega mesta, ker si je baje z oblastnostjo nakopal splošno nezadovoljstvo. »Nasilne manire« se spodobijo samo najvišjemu sekretarju Partije, nižji čini pa morajo z vso silo uveljavljati voljo Partije, obenem pa morajo biti krotki in mili kot golobčki.

Kako naj združujejo ta nasprotstva, pa velepartijski zamolčuje. Naravnost huda pa je obsodba načelnika Anitrona — po naše »agitacije in propagande«. Ta ni bil len ali ohol, marveč tredo delaven, ustrežljiv in prožen Boris Kidrič ga je v svojem poročilu okrtal tako-le:

Belgrad pod boljševiško strahovladdo

Ljubljanski »Slovenec« z dne 23. januarja (št. 17) je objavil naslednje zanimivo poročilo o razmerah v prestolnici nekdanje Jugoslavije:

»Vsa poročila, ki jih v zadnjem času dobivamo od številnih beguncev iz Beograda, soglašajo v tem, da je Beograd, nekdanje cvetoče, vedno bolj se razvijajoče mesto in močno središče prejšnje države, pod sedanjo boljševiško strahovladdo skoraj popolnoma izumrlo. Nad vsem mestom leži težko vzdušje Titovega komunističnega režima. Na površje so prišli najslabši elementi, ki z nasiljem odstranjujejo vsakočar, ki jim ni po godu.

Pred sedanjo vojno je imel Beograd nekaj nad tri sto tisoč prebivalcev.

V Beogradu je našlo zavetišče tudi vse polno beguncev od vseh strani. V mesto so prihajali ljudje s podeželja ter so si na ta način rešili življenje pred domačimi komunisti.

V sedanji vojni je mesto zelo trpelo. Čisto mirno ga lahko uvrščamo med tista mesta, ki so bila v tej vojni najbolj prizadeta. Pri številnih letalskih napadih je bilo porušenih vse polno hiš in pobitih na tisoče in tisoče ljudi. Najhuja nesreča pa je prišla nad mesto tedaj, ko se mu je približala boljševiška vojska. Boljševiki so obstreljevali mesto od več strani nato so se pa v samem mestnem središču, kakor tudi v predmestjih razvili siloviti boji. Begunci, ki sedaj prihajajo iz Beograda, pripovedujejo, da je od nekdanje ponosne prestolnice ostal skoraj samo kup razvalin in pogorišč. Med obstreljevanjem mesta in poznejšim boljševiškim prodiranjem v mesto ter kasnejšim prihodom Titovih oddelkov, je bilo pobitih nad 40.000 ljudi. Prav toliko pa tudi nekaj dni pozneje, ko so boljševiki in domači komunisti pričeli izvajati svojo oblast, čeprav so uradno objavili, da je bilo v zadnjem gledališkem procesu obsojenih na smrt »samo« okoli 200 uglednejših srbskih rodoljubov. Zaradi stalnih bojov in umorov je med prebivalstvom zavladal preplah. Vse, kar ni komunistično, beži pred »osvobodilci«. Računajo, da je do sedaj iz Beograda zbežalo na deželo že okoli 100.000 ljudi, ki se sedaj skrivajo pri znanjih in težko dostopnih krajih. Po pripovedovanju beguncev živi danes v Beogradu kvečjemu kakih 40.000 ljudi. Za prehrano ljudi je slabo preskrbljeno ter ljudje danes v Beogradu dobesedno stradajo. Nimajo ne hrane, ne kurjave, ker so vse zaloge živil v Srbiji odpeljali boljševiki.

V Beogradu je pravzaprav malo pravih komunistov in se Srbi zelo malo »navdušujejo« za Tito režim. Teža se Tito prav dobro zaveda ter zankrat še ni mogel uvesti popolnoma boljševiškega gospodarskega sistema. Zato tudi še ni ukinjena trgovina na drobno, pač pa vsa veletrgovina. V vsa ta podjetja so se sedaj vrinili razni komunistični stremuži in krajejo vse to, kar je v podjetjih še ostalo. Ti komisarji na vse strani iščejo delavce za prevzeta podjetja, da bi pričela obratovati, čeprav nimajo ne surovin, ne goriva in tudi ne delovnih moči, ker so jih pobrali že boljševiki ali pa so bili pobiti.

Kakor smo že svoječasnno poročali, sta namesto prejšnjih velikih srbskih dnevnikov »Politike«, »Vremena« in »Pravde« izhajala pod nemško zasedbo dva srbska dnevnik. V tiskarni prejšnje »Politike« je izhajala »Obnova«, v palači »Vre-

»Soodloča pri važnih problemih brigade, govori na mitingih, kjer bi moral govoriti politkomisar, piše vojaške in politične članke namesto drugih funkcionarjev, je spreten, iznajdljiv študent, ki ti napiše, kar hočeš. Če hočeš bolj levi članek, ti napiše »levog«, če »bolj v smislu OF«, pa napiše »takega«. Tak tovariš na odgovornem mestu v štabu je lahko nevaren, dokler mu ne pritrizemo peruti«. Pa so mu jih pristrigili, spretnemu, agilnemu, iznajdljivemu študentu. Taki tiči so nevarni, kajti spreten, agilen in iznajdljiv sme biti samo Kidrič, samo on sme govoriti na mitingih namesto politkomisarjev, samo on sme pisati vojaške in politične članke, samo on sme napisati članek z naslovom »Več jugoslovanstval«, kadar to zahteva politična konjunktura. Spretnim in prožnim študentom je treba pristrigati peruti, da ne zlete previsoko, saj bi kak predrznež znal poleteti višje kakor pa stoji sam Kidrič. In zato so taki pisunčki nevarni, kajti Kidrič ne odstopi svojega prestolčka nikomur.

Janez z Dolenskega.

mena« pa »Novo Vreme«. Oba dnevnik sta bila dobro urejevana ter sta izhajala v velikih nakladah. Sedaj pod Titovo zasedbo izhaja v tiskarni »Vremena« dnevnik »Borba« kot glasilo »komunistične partije Jugoslavije«. List je zelo dolgočasen ter razen komunističnih vojnih poročil, nekaj uradnih naznanil in malih oglasov ne objavlja nič drugega kot samo komunistično agitacijsko gradivo. Med malimi oglasi najdeš med drugim tudi ponudbe kakega čevljarčka, da še vedno upravlja gumijaste podplate, in tudi zanimiv poziv Jugobanke lastnikom safejev, naj se čimprej zglase v denarnem zavodu ter naj izroče shranjeno

Strahote madžarskih in slovaških vasi

Prva dni januarja so si nemški, češki in madžarski časnikarji ogledali vasi v verteškem hribovju zahodno od Budimpešte, ki jih je nemška vojska rešila sovjetskih strahot. O svojih vtisih so napisali pretresljiva poročila.

Ta poročila se kakor nalašč poklicana, za odpiranje oči. Zato prinašamo eno od njih — objavljeno v listu »Völkischer Beobachter« — v obširnem izvlečku našim bralcem v pouk in premiselek.

Tudi na Madžarskem ni manjkalo kapitulantov — prav kakor v Romuniji, in Bolgariji, na Finskem in v Italiji — ki so pri sleherni priložnosti govorili o »pretirani nemški propagandi« in pošiljali po neštetih kanalih svoja strahopetnostna gesla celo v najbolj zakotne vasi: »Ostanite doma, sovjeti so tudi samo ljudje, Madžarska je pod angleško in ameriško zaščito!»

Z zemljo zrasel kmet se težko loči od svojega doma in še posebej nerad deli usodo beguncev. Zato je bilo v madžarskih vaseh mnogo ušes, ki so prisluhnila tem udobnostnim geslom. Tako je moralo ljudstvo — delavci in kmetje — krvavo plačati strahopetnost svojih prejšnjih voditeljev, ki so zadnja leta omahovali sem in tja in odpevali ob uri, ko se je odločala usoda naroda.

V gorovju Vertesu smo se pridružili prodirajočim nemškim oddelkom. Trčili smo takoj in vsepovsod ob sledove zagrizenih borb: razsajane cestne barikade, razbiti profitančkovski topovi, požgani municijski zaboji, zraven pa mrtvi boljševiki. Na zasneženih poljanah so ostanki zgorelih tankov s svojo mračno trdoto prekinjali mehko beloto zimske pokrajine.

V nočnih oklopnih bitkah in nehotnih spopadih so čete nemške vojske in fronte 44 preokračile gorovje, očistile gozdove, prodrle zapreke in normale boljševike iz naselbin. In tedaj se je dvimil zastor pred strahotno dramo. Najpreprostejši ljudje kmetje, kočarji in rudarji iz bližnjih rudnikov, žene, da celo otroci so se zgrnili okoli nemških oklopnikov, s solzami v očeh molali vrolo želero in vojake, ker so morali dati duška svojim unam svojemu veselju in prestanemu gorju.

Ko stopamo po vaških cestah, sta v očeh ljudi, zverine oblečenih v žalno, še zmerom zapisana groza in strah. Umor, rop in posilstvo, brezumno uničevanje in živinska razbrzdanost so bili zdvajali čez te ljudi kakor orkan.

Mir hišicam, vojna palačam, je eno od starih boljševiških asee! V skromnem naselju Agostyanu, ki leži nekazno in skrito v verteških hribovih, ni bilo palač, samo kočje. Kljub temu ne bodo njegovi prebivalci do konca svojih dni mogli zadržati solze, kadar se bojo spomnili onih strašnih dni, ki so sledili 27. decembru — tistemu nesrečnemu dnevu, ko so boljševiki vdrli v vas.

Prva nas sreča kmetica Lov. Njena lica so otekla od solz. Oblečena v žalno nam hité kaže sliko svojega osemnajsetnega sina Deszöja. Služil je v vojski in je za božič prišel domov. Pred njenimi očmi je vdrl boljševik dvimil revolver, branil mater, ki se je hotela vreči pred sina, z nogo stran, pretepel fanta, ki je bil brez orožja, se igral nekaj časa z revolverjem, mereč z njim zdaj v njegovo glavo zdaj v prsi zdaj v nozi in ga nazadnje ustrelil v trebuh. Ko je kmetica vsa zmešana planila na cesto in potožila nekemu sovjetskemu oficirju, kaj se je zgodilo, ter zaprosila za zdravnika, jo je sovietski tobač brcnil v stran in nadrl, naj pusti novelnika s takimi malenkostmi pri miru. Vpriču umirajočega so boljševiški plenilci prebrskali omare in skrinje, pokradli vso obleko in razbili pohištvo na trske.

gotovino Titovemu ministru za trgovino in industrijo.

V tem listu so tudi zanimiva poročila iz sodne kronike, ki prav nazorno prikazujejo sedanje razmere v Beogradu. Tako med drugim, da je neki komunist iztopal neko žensko, ji odvzel mnogo živil, privlekel svojo priložnico ter jo predstavil kot »komisarko«, zopet drugi je okradel gospodinjno in jo hotel posiliti.

Ženska je zbežala na ulico in pričela vpiti in klicati na pomoč. Titovi stražniki so morali nesilneža prijeti že zaradi drugih ljudi. In da bi se ljudstvu prikazali kot pravična oblast, so dali nesilneža ustreliti. Takšnih smrtnih obsodb je pa zelo malo. Ljudje, v kolikor so še ostali v Beogradu, so izročeni na milost in nemilost Titovim komunističnim nasilnežem.

Ko se je znočilo, so zverine načrtno preiskale vsa skrivališča, kamor so se bili zatekli preprišeni vaščani, odgnali izsledene, obupno kričevši in braneče se kmetice z revolverji in bajoneti s seboj, divje in brezglavo streljajoč s samokrevci okoli sebe in nazadnje prisilili bolj mrtve ko žive ujetnice, da so se jim vdale.

Med ženskami je ena zbudila posebno pozornost pisca teh vrstic, ker je bil njen obraz ves posejan z višnjevimi in zelenimi marogami. In to ji je bila Georgina Walcz in je bila nosna v tretjem mesecu. Vsa v strahu za novo življenje v sebi se je postavilo po robu, a so jo pobili natančno, kakor se je drug za drugim vrglo nanjo nič manj ko dvanaest boljševikov, medtem ko drugi posilili njeno sestro Marijo, ki je hotela braniti nesrečnico. Kmetico Schmidtmejerjevo so nečloveške zveri odtrgale od njenih dveh otrok in jo obvladale vpriču njiju, ki sta jokajoč in s povzdignjenimi rokami prosila milosti za svojo mater.

Nekatere žene in dekleta so se skušale rešiti. Zidanice v hribovih in bližnji gozdovi so se jim zdeli dovolj varno pribežališče. Toda posebne boljševiške patrulje so streljale za sleberno senco, ki je švignila v noč. Divje streljanje iz pušk in revolverjev je vedno iznova trgalo temo. Kjer so pa lovci na ljudi izsledili takšno skrivališče, so postavili stražo predenj in priklicali pajdaše. Medtem ko so surove šake tiščale ženske k tlom, so poživinjenci drug za drugim opravili svoje nad njimi. Nekatere ženske v zidanicah so morale prestaty po 15 in več posilitev. Boljševiki niso prizanesli ne sivim lasem ne otrokom. Med njihovimi žrtvami so neka 70letna starica in 9letna dekletca.

Župan vasi Agostyan, Franc Welsch in župnik Martin Pregler potrjujeta pripovedovanje žen, katerih besede se neprestano zatikajo od lhtenja. Oba moža nam pokažeta mlada dekletca, ki so jih še pred nekaj tedni šteli med najzaljša daleč naokoli, danes zremo v razorana, od gorja in trpljenja zaznamovana, postarana obličja.

Druga vas, v katero smo prišli Vértess-Tolna, je bila nekoč lična naselbina marljivih kmetov; danes je od viharja, ropa in ognja razdejano naselje, kjer prebivajo ubožani ljudje. Georg Buntschuh, župan in njegov svak vaški sodnik Anton Utto, pravkar podpisujeta za neko obično kmetico mrljiški list njenega moža, ko stopimo v županstvo. Nesrečnica se piše Goldschmied; tudi njenega moža so boljševiki ubili s strelom v trebuh. Ko so bili vdrli, so zahtevali najprej jedače. Dobili so jo, in ko so jo pospravili, so se vrgli na kmetovo ženo in hčer. Eden od divjačkov je ustrelil moža in nato so vpriču umirajočega drug za drugim posilili obe ženski. S poslednjimi močmi se je kmet vzpel s tal in pograbil enega od skrunilcev za škorenj. Tedaj so ga boljševiki prijeli, zavlekli ven in ga vrgli v goreči skedenj.

Družino vaškega sodnika in župana je doletela posebno težka nesreča. Boljševiki niso prizanesli niti nečakini, desetletni Ani Buntschuhovi. Trije so se spravili nanjo, umičili njeno mladost in pustili za seboj strtega človeka. Še več dni pozneje je dekletce jokalo in vpilo in v očeh grčastega kmeta sem videl solze, ko je pripovedoval, da se otrok že zdaj pri slebernem glasnejšem kriku zavleče v najbolj mračen kot in da ga posili neotolžljiv jok, če le vidi sovietski uniformekni plašč, ki leže po cestah, kamor so jih boljševiki odvrgli na begu. Od vseh prebivalcev

Konec na strani 11.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Die Wirkung unser Granaten.

An den Rändern der Straßen, über die jetzt der russische Nachschub im Westen rollt, liegen die Wracks von Panzern, Spähwagen und Pkws, alleindamerikanischer Herkunft, die ein Opfer unserer Artillerie worden sind.

PK-Rottensteiner/TO-EP (Sch).

Bei Stuhlweißenburg erbeutet.

In überraschendem Nachtangriff nahmen unsere Truppen die ungarische Stadt Stuhlweißenburg und warfen die Bolschewisten weiter zurück. Der Feind verlor bei den Kämpfen zwischen Plattensee und Stuhlweißenburg zahlreiche Waffen aller Art. — Hier eine schwere Pak, die von unseren Panzern außer Gefecht gesetzt wurde.

PK-Kriegsber. Knirsch (Sch).

Auf einer Nachschubstraße in den Ardennen.

Geschütz- und Munitionskolonnen rollen durch die verschneite Landschaft der Ardennen zur schwer kämpfenden Front. —

PK-Kriegsber. Zschäkel (Sch).

Erfolgreiche Kämpfe an der Saar.

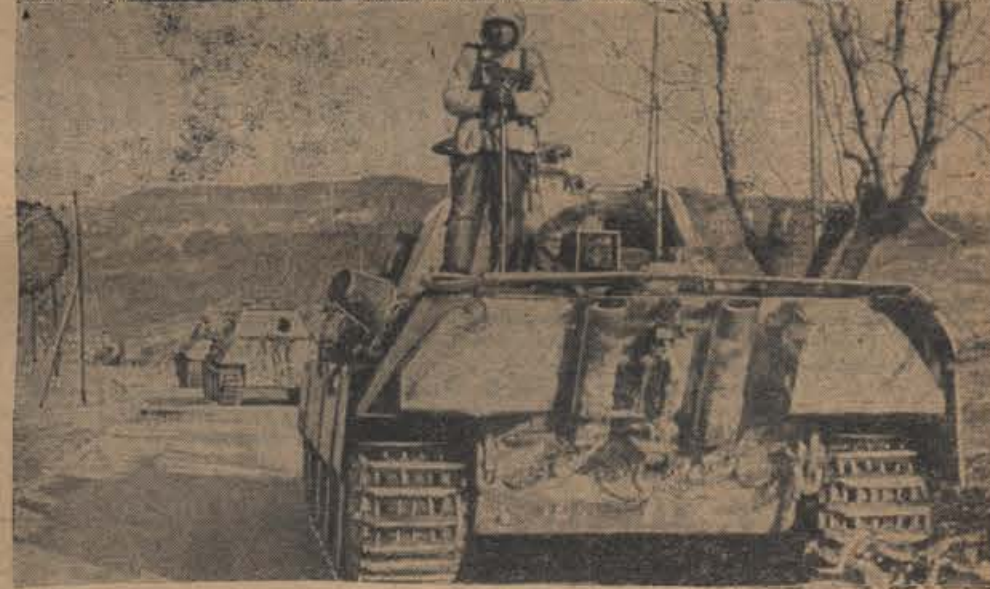
In harten Kämpfen ist den Nordamerikanern wieder eine Ortschaft entriesen worden. Grenadiere einer Vorhut durchschreiten die Straßen der befreiten Ortschaft, um die Ausfallstraßen zu sichern.

PK-Schürer/TO-Ep (Sch).

Zum Gegenstoß bereit.

Während Grenadiere und Pioniere Übergänge im Raum nördlich der Donau freikämpfen, stehen unsere Panzer bereit, sofort nachzustoßen.

PK-Kriegsber. Knirsch (Sch).

Bis zum Letzten kämpfen!

Das Gesetz der Schlacht im Osten. — Der Marsch der Kampfgruppe Nehring. — Wellenbrecher in der Sowjetflut. — Schwere Verluste der Bolschewisten.

Von Kriegsberichterstatter Heinz Maegerlein.

PK. Sie kennt nur ein Gesetz, diese Schlacht: bis zum Letzten kämpfen. Sie ist ohne Beispiel im Raum in der Masse in der Zielsetzung, in ihrer Bedeutung. Nur wenn wir uns dessen bewußt sind, werden wir dem gerecht, was seit zwei Wochen hier im Kern der Ostfront an der Schwelle des Reiches geschieht.

Das Flammenmeer des Krieges ist in Gestalt eines großen Panzersturmes aus dem Osten über Hunderte von Kilometern hinweg gegangen, und wer die Ereignisse dieses entscheidungsschweren Januars nur nach den in wenigen Tagen härtesten Kämpfe vom Feind nach Westen zurückgelegten Kilometern und nach dem augenblicklichen Standort seiner Panzerspitzen beurteilt, der mag allerdings in dieser zweifello, sehr ersten Stunde um den Ausgang dieser einmaligen Schlacht bangen. Frei steht, daß die Gewalt des Ansturms, die ungeheure Kräfteballung im Kernraum der Ostfront unsere Armeen in eine schwierige Lage gebracht hat. Fest steht, daß bis zur

Stunde der Ansturm des Feindes in vielen Abschnitten noch nicht gestoppt werden konnte.

Tag und Nacht ununterbrochener Kampf und Marsch.

Die Schlacht um den deutschen Ostraum hat eine nochmalige Steigerung genommen. Der Ansturm des Feindes konnte zwar an manchen Stellen verlangsamt, aber noch nicht gestoppt werden. Indes ist doch ein Lichtblick so vieler ernster Meldungen: Jene deutsche Kräftegruppe, von deren Durchbruchskampf nach Westen in den letzten Tagen täglich die Rede war, hat die Verbindung mit unseren Hauptkräften erkämpft.

Die wortkarge Meldung birgt in sich eine einzigartige Leistung von Truppe und Führung. Tagelang hatten die Divisionen dieser Kampfgruppe im Kampf an der Ostfront seit Jahren noch bewährt, den Angriff von einer Panzerarmee, einer Schützenarmee und zwei weiteren Panzerkorps des Feindes standhalten und diese großen Ver-

bände des Feindes zerschlagen. Es lagen also bereits erhärtete, Tag und Nacht andauernde Kämpfe hinter ihnen, als sie befehlsgemäß ihren Durchbruchskampf nach Westen begannen, ständig in Front, Flanken und im Rücken von überlegenen Feindkräften angegriffen. In der bitteren Kälte dieser Januartage, auf den klirrenden, hart gefrorenen Straßen und Wegen ununterbrochen kämpfend und marschierend, ohne ausreichende Verpflegung, da ja alle Landverbindungen abgeschnitten waren, haben sie in wenigen Tagen 150 Kilometer zurückgelegt und gestern mittags mit der Spitze die Verbindung zu einem seinerseits ebenfalls schwer ringenden deutschen Panzerkorps aufgenommen.

Helldemütige Abwehr reißt tiefe Lücken in den Feind.

Wenn in den letzten 24 Stunden alle starken Angriffe von Südosten und Osten auf das ober-schlesische Industriegebiet in hartem Ringen unter Abschluß zahlreicher Panzer abgewiesen wurden; wenn dem Feind das weitere Vordringen auf Breslau verwehrt wurde und im Raum ostwärts Breslau gestern und heute in einer Reihe von Gegenangriffen mehrere Orte zurückerobert werden konnten; wenn nördlich Posen bei einem starken Panzerangriff der Feind die Hälfte seiner angreifenden Panzer verlor; wenn Panzerjagdkommandos der Flakartillerie in den letzten Ta-

gen bei ihren Einsätzen 65 Sowjetpanzer vernichten konnten, darunter viele überschwere; wenn nördlich und südlich Oppeln über das Eis der Oder übergeworfene Feindkräfte wieder zurückgeworfen, zum Teil in talkräftigem Zupacken vernichtet werden konnten; wenn eine Infanteriedivision südostwärts des ober-schlesischen Industriegebietes in drei Tagen 51 Panzer, die Mehrzahl davon mit Nahkampfmitteln, abschloß und dabei den Durchbruch von drei sowjetischen Schützen-divisionen und einem Panzerkorps verhinderte; wenn eine Stadt, die bereits mehrfach den Besitzer wechselte, heute nach heißem Kampf am Ende doch in unserer Hand blieb und weiter ostwärts in erfolgreichen Gegenangriffen mehrere Orte wiedererobert werden konnten, so sprechen

alle diese in bitterschwerem Kampf gegen überlegenen Feind errungenen Abwehrerfolge doch eine beredete Sprache.

Es heißt für uns alle, in der Gewißheit kommender, daß heiße Ringen im Osten entscheidender Maßnahmen trotz aller Not und Sorge in diesen für unser ganzes Volk so harten Tagen, voller Vertrauen und ohne Ungeduld der weiteren Entwicklung entgegenzusehen und zu wissen, daß auch die sowjetischen Panzermassen nicht unerschöpflich sind und jeder feindliche Panzer, den heute irgend wo an einem Sperrriegel, an einem Dorfrand, vor einer Schneeburg oder an einer Straßensperre eine Panzerfaust trifft, dem Feind in kommenden Kämpfen fehlen wird.

POLITISCHE BELEŽKE

□ **Kako izgleda boljševiški režim v zasedenem delu Slovaške?** V področju Zimplin so se upleženske proti sovjetskemu terorju, ker jemljejo boljševiški otroke v svrhu odvedbe v Sovjetijo. Razen tega so komunisti polovili vse moške od 16. do 60. leta, jih na brzo roko nekoliko izvezli ter takoj vpostavili v prvo frontno črto, kar povzroča pri prebivalstvu veliko ogorčenje. Kot plačilno enoto so stavili sovjetske zasedbene oblasti v promet bankovce v kronah, ki so jih

iskali v Moskvi in nimajo natisa izdajatelja. Besedilo je tiskano v ruskem, slovaškem, češkem in ukrajinskem jeziku. Sovjeti pravijo tem bankovcem »Denar nove Čehoslovaške republike«. Sovjetski uradi poplavlajo zaseden del Slovaške s tem novim denarjem, ki so ga izdali, ne da bi se bili predhodno sporazumeli o tem z Beneševo vlado.

□ **Albanija in njen »osvobodilni odbor«.** Ze dalje časa se nahajajo Titovi zastopniki v Albaniji v svrhu pogajanj z voditeljem tamkajšnjih tolp, Nenner Nohajem, o bodočem sodelovanju. Sedaj

je pa dospela v Tirano št. sovjetska vojaška misija, da bi se udeležila pogajanj po nalogu svoje vlade. Nenner Noha je pa medtem po Titovem vyzoru že ustanovil albanski »osvobodilni odbor«, ki mu predseduje sam ter je hkrati predsednik vlade. V tem svojstvu si prizadeva, da bi pripravil vse za priključitev Albanije v sestav bodoče federativne Jugoslavije ali Balkanske sovjetske zvezne republike, položaj in imenovanje mu bo pa preskrbelo Moskva. Kakor vidimo, gre sedaj za ponovitev istega, kar so doživeli v Srbiji. To se pravi, Anglija in Amerika bosta postavljali pred gotovo dejstvo, ki se mu bosta n-o prilagodili. Razvoj v Albaniji je že danes tako progoren, da bo prodrl tudi tam boljševiški vpliv, ki bo v celoti izrinil angleškega. Ze danes izvršuje Albanija povelja Moskve.

□ **Odgoditev atenskega mira.** Takozvana »mlirnova konferenca« v Atenah se ni sestala 1. februarja, kakor je bilo dogovorjeno. Nastale so razlike v mnenju o sestavi delegacij EAM.

□ **Roosevelt in njegovi židje.** Roosevelt se dobro zaveda, kaj dolguje židom, židje pa ne bi bili židje, ako ne bi izkoristili Rooseveltovo vladno perijodo, kot svoja »mastna leta«. Zato je prišlo tudi nedavno do imenovanja novega ameriškega poslanika pri portugalški vladi v osebi brata Rooseveltovega dobrega prijatelja, Hermana Barucha, ki je znan kot večkratni dolarski milijonar.

»Nemški narod je mlren in hladnokrvn.«
»Čudovita je drža nemškega naroda v sedanjem težkem vojnem položaju.« Tako piše berlinski dopisnik švicarskega lista »Die Tat«, ter pravi, da kaže nemški narod popolno mirnost in hladnokrvnost, kar se v ničemer ne razlikuje od mirnosti in hladnokrvnosti med letalskimi teroristi napadi. Obremenitvam, ki jih povzročata vojna in zima, se je pridružil sedaj še problem beguncev iz vzhoda. Za lajka je naravnost nerazumljivo, kako uspe nemški organizacijski sposobnosti, prebroditi vse te težave. Končno je podčrtal še stvarno in objektivno poročanje nemškega tiska, ki ne prikriva svojim bralcem resnosti frontnega položaja.

Angleži nimajo kaj pričakovati od Amerikancev. Ameriški senator William Langer namerava predložiti ameriškemu senatu predlog o zlitju zahodne poloble, kar bi se naj zgodilo potom združenja Severne in Južne Amerike, velikobritanskih posestev ter velikim delom pacifiškega otočja. Imenovani senator je v nekem govoru izjavil sledeče: »Anglija v bodoče ne bo več velika in močna sila, temveč mala otočna država na zunanjem robu Evrope.«

Stettinius je bil v Italiji. Ameriški zunanji minister Stettinius je bival dva dni v Italiji, kjer je imel pogajanja z ameriškimi oficirji v zavezniškem glavnem stanu. Po svojem oprasku v Italiji je odpotoval skupno z Rooseveltovim posebnim poslanikom Hopkinsom z letalom v neznan smer.

Imenovanje Wallace-a odgodeno. Severoameriški senat se je izrekel s 43/41 glasovom za odgoditev imenovanja bivšega podpredsednika Zedinjenih držav Wallace-a trgovskim ministrom.

Usmerjenje na levo je v interesu Amerike. Rooseveltov najožji sodrudnik in posebni pooblaščenec v političnih zadevah Hopkins ki potuje trenutno po nalogu Roosevelta po zasedenem delu Evrope, je podal časnikarjem izjavo, da je usmerjenje splošnega političnega kurza v Evropi na levo v interesu politike Zedinjenih držav, akto se iz istega ne razvije ekstremni totalitarizem. V Belj hiši nočejo videti, da je na levo usmerjen politični kurs prva etapa boljševizma.

Srbski regentki svet. Iz Londona poročajo, da je imenovan kralj Peter člane regentskega sveta, ki ga bodo sestavili na jugoslovanskem področju. Gre za generala Simoviča, dr. Juraj Suteja in inž. Dušan Serneck-a.

Velika Britanija in njena redka naseljenost. Dne 26. januarja so v Veliki Britaniji praznovali »Dan Avstralije«. Angleški list »Times« je poevetil na ta dan Avstraliji obsežen članek, ki se bavi v glavnem z avstralskimi naseljitvenimi razmerami. Avstralija potrebuje po mnenju svojega zunanjega ministra Evatt-a po zaključku sedanje vojne nič manj kakor 25 milijonov prebivalcev, medtem ko jih ima sedaj komaj 7 milijonov. Pa tudi drugi dominijoni zaznamujejo nazadovanje porodov in potrebujejo že davno večje število prebivalstva. Kanada bo potrebovala dva milijona, Nova Zelandija pet milijonov, odprli in zaželeli so si pa tudi priseljevanje v Južno Afriko. Kdor se zamisli v te številke in se spomni ozadja izbruha sedanje vojne, ki so jo v največji meri skuhali Angleži radi pretesnega življenjskega prostora nemškega naroda, mu je jasno, da Anglija ni v stanju, izpolniti življenjskega prostora svojega imperija, ker je prevelik in da je pač hotela z vojno znižati stanje nemškega naroda ter se na ta način iznebiti tekmeča, ki ji je v vsakem pogledu nevaren.

Emigranti med seboj. Poljska emigrantska vlada v Londonu se je zamerila Benešu, da je priznal lublinsko poljsko vlado, ki so jo postavili boljševiki. Nedavno je prekinila diplomatske odnose z Benešovo vlado v Londonu.

105 smrtnih obsodb v Sofiji. V sodni »razpravi«, ki so priredili boljševiki v Sofiji, je bilo te dni izrečenih 105 smrtnih obsodb. Med obsojenci se nahajajo princ-regent Kiril, ministrski predsednik Filov in general Mihov. Med obtoženci so se nahajali razen tega vsi bivši ministrski predsedniki in ministri ter večina tistih Bolgarov, ki so predstavljali vodilno plast naroda. Značilno je, da je sodišče izreklo 105 smrtnih obsodb, akoravno jih je državni pravdnik predlagal samo pet. Med žrtvami se nahaja tudi ministrski predsednik izdajalske vlade Muravijev, ki je pripravil kapitulacijo Bolgarije, in sicer z dosmrtno ječo. Celo Mušanov, ki je predstavljal Moskvi naklonjeno opozicijo in je bil posredovalec za premirje v Kalru, je zašel med obsojence.

GOSPODARSIVO

Nemško prehranjevalno gospodarstvo pred novimi nalogami

Prostrana področja nemškega vzhoda so postala danes vojno področje. Pri tem gre v velikem delu za kmetijske pokrajine, od koder se je oskrboval Reich. Jasno je, da se izguba teh področij mora izražati v dodeljevanju živil. Stotisoče žensk, otrok in moških ki so doslej v svojem domačem kraju imeli vse, kar so potrebovali za lastno prehranjevanje in razen tega še prispevali viške svojih pridelkov za oskrbo celotnega prebivalstva, je čez noč povečalo število potrošnikov, ki jih moramo prehranjevati.

S tem so sproženi problemi, ki jih moramo takoj načeti in rešiti. Nikjer ne sme priti do zastoja v celotni prehrani prebivalstva. Temu bomo mojšter, če se podvrže omejitvi sleherni potrošnik. Doslej smo še vedno z nekako lahkoto prenašali vsa bremena, ki nam jih je nalagala vojna, ker smo si jih razdelili enakomerno na vsa ramena. Zato bomo morali tudi na področju prehrane radečiti bremena. To se pravi, da bo vsak od nas moral odstopiti del svojega obroka, da bodo na ta način preskrbljeni s hrano vel sonarodnjaki. To je edina možnost in najbolj pravičen način rešitve tega problema. Naša dolžnost je, žrtvovati se napram stotisočem, ki so neposredno prizadeti po vojnih dogodkih. Zato naj začnejo pomagati takoj vsi, kjer koli je možno z omejitvijo v prehranjevanju. Begunci, ki so izgubili kmetije, hiše in vse, imajo v prvem redu pravico do oskrbe z vsem najpotrebnejšim.

Neki nevtralni list je nedavno ugotovil pri neki primerjavi, da je Nemčija danes najbolj oskrbovana dežela. Na vsak način vemo, da tudi v bogati Ameriki ne tečeta danes mleko in med, temveč so prisiljeni tudi tam na racionalizacijo živil. Isto velja v večjem obsegu za Anglijo, prav posebno pa za dežele, ki so zasedene po Anglo-Amerikancih, in seveda tudi za nevtralne države. Pravičnost zahteva priznanje, da smo doslej v šestem vojnem letu bili še praf dobro prehranjevani, za kar gre zaslugi vzornemu nemškemu prehranjevalnemu gospodarstvu ter neomajivi vpostavi nemškega kmetijstva. Ako nas vpad sovjetov v naša najbogatejša kmetijska področja sili k omejitvi, nimamo pouda za pritožbe. Mi se bomo znali omejiti »zavedajoč se pri tem, da se bo povrnil čas, ko bodo zopet v naših rokah trenutno z boljševiki poplavljenе nemške njive. Do tedaj pa moramo gospodariti in vzdržati s tem, kar nam je ostalo.

GOSPODARSKE VESTI

× **Inflacija v Bolgariji.** Bolgarski zunanji minister profesor Petko Stainov je označil sedanji obtok Bankovcev Bolgarije, ki znaša 50 milijard levov v papirju in 20 milijard levov v 3,5% zakladnicah, inflacijom. Da bi se to inflacijo zmanjšalo, bi se moralo vzeti iz prometa več kakor polovico bankovcev, kar bi bilo možno edino z uspehom razpisane osvobodilnega posojila vlade, ki traja do 15. februarja 1945. Vlada, ki dela trenutno na državnem proračunu za leto 1945, je v mučnem položaju, zato pa mora doprinasati

× **Ameriški kongres se je odločil za delovno obvezo.** Reprezentancna zbornica Zedinjenih držav Severne Amerike je sprejela zakonski predlog, na katerem bodo podvrženi delovni obvezi v obožovalni industriji moški od 18. do 45. leta, ter ga predložila senatu.

× **Kakor zadnji dnevi mesta Pompejev.** Mnoga področja Anglije kažejo sliko spominjajoča na zadnje dneve mesta Pompejev. Tako je opisal ameriški pisec Weidman svoj vtis, ki ga je dobil pri ogledovanju poškodovanih povzročenih Angležem potom orožja »V 2«.

× **Odstop belgijske vlade.** Ker je odstopilo pet marksističnih ministrov Pierlotove vlade, je ministrski predsednik Pierlot predložil princ-regentu Karlu odstop celokupne vlade.

× **Zaveznikom naklonjene Rimljanke ostrizejo.** Metode, ostriči lase dekletom, ki so lahkomišelné in cenene, je postalo v politiki do neke meje običajno tudi v Rimu. Kakor poročajo iz Londona, porežejo neznaní ljudje nasilnim potom

narod velike žrtve. K že obstoječim državnim dolgom so prišle sedaj še obremenitve finančnega znajca, ki jih je dikiral premirje. Propagandni minister Dimo Kazasov je izjavil o isti zadevi, da so izčrpani vsi rezervni fondri države, uporabljene hranišne višge in da ni bil finančni položaj Bolgarije še nikdar tako kompliciran kakor je danes.

× **Les kot surovina.** Les je danes poleg premo-ga in železa najbolj važna surovina v nemški obožovalni industriji. Medtem ko je do polovice 19. stoletja šlo samo 15% vsega posekanega drevja v predelovalne svrhe, je danes 90% vsega lesa surovina za predelovanje. Danes poznamo 5000 načinov uporabjanja lesa v predelovalne svrhe. Največ možnosti se je našlo na raznih raziskovalnih zavodih, kjer so temeljito preiskali biološke, kemične in fizikalne lastnosti lesa.

× **Prodaja turškega tobaka.** Glasom poročil iz Carigrada so imeli lani v Turčiji sledeče pridelke tobaka: Egejsko področje 26 milijonov kg, področje ob Marmarskem morju 40 milijonov kg, ob Črnem morju 16 milijonov kg ter v vzhodnih področjih 2 milijona kg. Velik del pridelka bo baje prevzela Türk Tütün Ltd. Pri tem pade v oči, da so kot kupci turškega tobaka na prvem mestu nevtralne dežele kakor Švedska, Svica, Španija in Portugalska, medtem ko se o anglo-ameriških kupcih sploh malo čuje. Pri tem se povprašujejo turški gospodarski krog, s kakšnim izvoznim blagom namerava plačati Turčija in Anglija in Ameriki naročen železniški materijal.

× **Turško-ameriški trgovski stiki.** Glasom švicarski poročil nameravajo v Ankari v zvezi z odpošiljativjo nakupnega delegata v Ameriko intenzivirati vzajemno zamenjavo blaga. Po vojni namerava Turčija naročiti v Ameriki strojev za 200 milijonov dolarjev. Trenutno se zanima Turčija za tehniške ureditve kovinskih, papirnatih, pivarskih in tobačnih tovarn.

ZA GOSPODINJE

Kako varčujemo s kvasom?

Mnogo gospodinj ima težave pri uporabi racionaliziranih količin kvasa. Doslej so bile navajene davati v testo večje množine kvasa in so zato lahko pustile testo vzhajati le kratak čas, pri čemer se pa kvas ni dovolj izrazil. Pri sedanjih bolj skopo odmerjenih količinah kvasa priporočamo gospodinjam, naj zamesijo testo že zvečer, in sicer tako, da dajo kvas v mlačno vodo in pridajo malo sladkorja in moke, da imajo kvasne glivice ugodnejšo podlago za svoj razvoj. Nato puste mešanico nekaj časa na toplem, da se kvas lepo razpusti in šele nato zamesijo testo, ki ga puste vzhajati na toplem prostoru čez noč. Zjutraj je treba testo še enkrat pregnesti ter se hkrati odvzame od testa kot kvasilo za prihodnjo peko. Ta del naj bo majhen hlebec, ki ga hrani gospodinja v škrbini. Ko namerava peči kruh, pida v trgovini kupljenemu kvasu še svoje ukvašeno testo in postopa naprej po gornjem navodilu. — V starih časih so imele kmečke gospodinje navado, pripravljati domači kvas iz prosene moke. Zamesile so to moko z drožmi in napravile majhne hlebčke, ki so jih rabile pri peki. Ta domači kvas je imel manjšo vzhajalno sposobnost, in zato je treba testo zamesti tudi prejšnji večer.

lase do kože vsem tistim dekletom, ki so jih Rimljani videli zahajati v družbo anglo-ameriških vojakov. Takoj po zaredbi Rima so imeli istotam nekoliko primerov, v zadnjem času je pa število deklet, ki motajo neprostovoljno žrtvovati svoje lase v stalnem porastu.

× **Kako mislijo postopati s sudetskimi Nemci v bodoči Benešovi državi?** Iz nevtralnih listov posnemamo sledeče: Čehoslovaška vlada je predložila konzultativnemu evropskemu odboru spomenico o bodočem postopanju s sudetskimi Nemci. Po tej spomenici je preseliti v Nemčijo vse Nemce, ki optirajo za Nemčijo in tudi vse tiste, ki so politično nezanesljivi. Računajo, da bo na ta način moralo iz Sudetov na področje Nemčije najmanj dva do tri milijonov sudetskih Nemcev. Ostanek se bo absorbiral potom vzgoje v dvojezične državljane, njihove otroke pa počehoslovakilo. Pred vojno običajnih manjšinskih pravic ne bo. Spomenica omenja, da bo takšno postopanje odgovarjalo postopanju ameriške politike napram svojim neangleškim priseljencem.

MALE VESTI

* **Bundesführerjev govor funkcijonarjem Kreisa Rann.** Na dan obletnice prevzema oblasti je govoril Bundesführer Steindl funkcijonarjem Kreisa Rann. 30. januar, tako je izjavil Bundesführer, pomeni preobrat v zgodovini nemškega naroda, ker se je takrat začel boj za njegovo svobodo proti sosedom, ki so poznali samo sovraštvo in nevoščljivost. O trenutnem frontnem položaju na vzhodu je omenil, da bomo ustavili tudi ta naval, kakor smo parirali vsem dosedanjim poskusom sovražnikov. Kakor je Führer ublažil v pravem trenutku nevarnost na zahodu z občutnim protudarcom, tako bo svet tudi kmalu uvidel, da je Nemčija nepremagljiva tudi iz te strani. Tukaj v jugovzhodnem kotu Reicha morajo stati na svojih položajih fanatično verni in pripravljeni močje ter na istih tudi izdržati. Naj pride karkoli, obrambni kmetje Kreisa Rann bodo kljubovali vsaki nevarnosti. S počastitvijo Führerja so zaključili sejo.

* **Sprejem v stranko NSDAP.** Na dan obletnice prevzema oblasti je Kreisführer Strobl izročil 280 osebam iz Kreiso Marburg-Städt in Marburg-Land izkaznice o sprejemu v stranko NSDAP. Kot uvod je sviral godalni kvartet Haydna, nakar je podal Kreisführer pregled o dogodkih v zadnjih dvanajstih letih, odkar je na oblasti Adolf Hitler. V svojih izjavah je omenil, da ne smemo povpraševati, kadar dobimo od strani vodstva kaka povelja, zakaj in kako, temveč odgovarjati moramo pritrjevalno ter slepo ubogati. Ob tej slavnosti, tako je dejal Kreisführer, hočemo obljubiti Führerju: »Führer, našo usodo polagamo v tvoje roke ter smo pripravljeni, ako zahtevaš, žrtvovati za Nemčijo tudi naše življenje. Nespremenljiva je naša zvestoba. To je naša današnja obljuba.«

* **Zasedanje propagandistov.** V Marburgu so imeli delovni sestanek propagandisti organizacije Steirischer Heimatbund. Udeležili so se ga vsi Führungsamtsleiterji v svrhu sprejemanja navodil za bodoče delovanje. Glavno točko dnevnega reda je predstavljalo poročilo Führungsamtsleiterja Pg. Tremel-a, ki je podal svojim sotrudnikom iz vseh Kreiso sliko trenutnega vojaškega in političnega položaja ter nanizal iz tega nastale propagandne naloge.

* **Proslava obletnice prevzema oblasti v Cilli-u.** Cilli je proslavil obletnico prevzema oblasti na dostojen način. Po vkorakanju zastav med sviranjem fanfar odredov Deutsche Jugend in petjem pesmi »Volk ans Gewehr« je govornik popisal pomen tega dne na podlagi izvlečka iz Führerjevega govora z dne 30. januarja 1944. Po počastitvi padlih je govoril Bannführer Adolf o »Dobu boja kot zapuščini mladine«. Pesem »Nur der Freiheit gehört unser Leben« je tvorila prehod do govora Standartenführ. Wörndle-ja, ki je podal pregled dogodkov, ko so hoteli naši sovražniki pod židovskim vodstvom uničiti nemški narod. V tistem najtežjem razdobju je poslala Previdnost nemškemu narodu Führerja, ki ga je vodil iz bede in teme h kruhu in luči. Zaključek

prireditve je tvorila izročitev članskih izkaznic nekaterim možem in ženam, ki so bili sprejeti v stranko NSDAP.

* **Podaljšanje 72. in 73. dodelitne periode za en teden.** Vojaške operacije v kmetijsko aktivnih področjih, ki razpolagajo s presežkom in se nahajajo na vzhodnem delu Nemčije ter velika napetost na vseh področjih transporta, zahtevajo prilagoditev položaju. Potrebni bodo ukrepi štedenja, katerih končno veljavna ureditev se trenutno iz naravnih razlogov še ne more izvršiti končno veljavno. Zato je prehranjevalni minister odredil kot neke vrste prehodno razdobje do določitve novih obrokov, da se 72. in 73. dodelitna perioda podaljšata skupno za en teden. Znašali bosta torej ne 8, temveč 9 tednov. To pomeni, da morajo izhajati potrošniki s kartami 72. in 73. periode 9 in ne 8 tednov. Živilske karte 72. periode zapadejo dne 11. marca in ne 4. marca 1945. Živilske karte 73. periode pa dne 8. aprila in ne 1. aprila 1945. To velja tudi za živilske karte delnih in popolnih samooskrbovancev. Pri samooskrbovancih z maslom odpadke dobava masla v tednu od 2. do 8. aprila, kmetijski izdelovalci masla pa morajo v 73. periodi oddati odgovarjajoče več masla. Pri samooskrbovancih z mesom in mastjo se podaljša čas zaračunavanja potrošnje za teden dni. Inozemski civilni delavci dobijo v 73. periodi samo 3 AZ-Wochenkarten. Skupnostna prehranjevališča morajo izhajati iz živil 72. in 73. periode do 8. aprila 1945. Nakup neposnatega in posnetega mleka ostane nespremenjen. Za krompir sledi posebna ureditev. Na odrezke »Stärkezeugnisse« se v 72. in 73. periodi ne dobi nikakega blaga. Tozadevni odrezki so brez veljave. Pri sladkorju je pomanjkanje posebno občutno. Potrošniki morajo radi tega izhajati z dodelitvijo za 72. in 73. periodo tudi v 74. periodu. Za 74. periodo se ne bo izdajalo nikakega sladkorja. Pravočasen razglas te omejitve omogoča pravočasno pravilno razdelitev živil.

* **Predpisi v poštnem prometu.** Poštno ravnanje v Grazu je izpolnilo in spremenilo dne 23. januarja t. l. izdane predpise o omejitvi poštnega prometa sledeče: 1. Dovoljeno je v privatnem, vojni in življensko nevažnem pisemskem prometu; a) na vsem področju Reicha neprilagojene dopisnice in neprilagojena pisma do 20 g od in na vsako osebo; b) razen tega v Gau-a Steiermark in na Spodnjem Stajerskem navadna in neprilagojena pisma do 100 g; c) v Gau-u Steiermark prilagojena pisma do 100 g, ampak samo do ene četrtine števila pisem, ki so jih sprejemale pošte julija 1944; d) preko te četrtine prilagojena pisma do 100 g, če vsebujejo dokumente, vrednostne papirje itd. in se oddajajo pri poštnih linicah v nezalepljenem stanju; e) navadna pisma, prilagojena pisma in vrednostne papirje na oblasti, stranko in njene odrede, oboroževalno industrijo, vojno- in življensko važna podjetja in korporacije brez omejitve področja in števila do 500 g; f) vrednostna pisma v privatnem ter vojni in življensko nevažnem prometu niso dovoljena niti v Gau-u Steiermark in tudi ne v oddaljenem poštnem prometu. 2. Oblasti, stranka s svojimi

odredi, oboroževalna industrija, vojno in življensko važna podjetja in korporacije lahko oddajajo na pošto navadna, priporočena in vrednostna pisma za vsa področja Reicha v neomejenem številu do najvišje teže 500 g. 3. Dovoljena pisma se lahko oddajo tudi odslej v pisemske nabiralnike. 4. Za pošne pakete velja za vso področje Reicha poostrena omejitev sprejemanja. Izven te omejitve se bo delo olajšave na poskus, da bodo pošte na Stajerskem sprejemale pakete za kraje na Stajerskem do ene četrtine števila, ki so jih sprejemale julija 1944. 5. Plačilni, vojni-poštni in inozemski poštni promet ni prizadet z odprtim naslovom na vojake v vojašnicah in lačareh. Istotako ostane neomejen poštni promet z vojnimi ujetniki in interniranci. Pisemske pošiljke, ki ne bi odgovarjale pričujočim predpisom, se ne bodo odpremljale na naslovnike, temveč vrnila pošiljateljcem.

* **Junaška smrt orožnikov.** V Monsbergu so na slavnosten način položili k večnemu miru 13 orožnikov, ki so postali žrtve zahrbtnega umora tolp.

* **Pri 2600 porodih je asistirala.** V Ostbevern-u (Westfalen) je stopila v zaslužni pokoj neka 72-letna babica, ki je pomagala pri 2600 porodih.

* **Zaporno poveje državnega pravdnika.** V nižu poenostave kazenskega prava so poželeli državnim pravdnikom pravice, pred proizvodbo javne obtožbe izdati zaporno povelje. S tem se zmanjša strunnejšo in racionalnejšo izvedbo preiskave. Za obdolženca ne nastane s tem nikakršna poslabšanja. Prvič: obdolženec se lahko priloži pri sodišču zoper izdano zaporno povelje ter zahteva tozadevni sodni odlok. Drugič: trajanje zapornega povelja državnega pravdnika je časovno omejeno. Državni pravdnik je obvezan doseči odlok sodišča o vzdrževanju zapornega povelja, če ni tekom treh tednov, odkar je vložil zaporno povelje, vložil obtožnico. Cilj te zakonske novosti je pospeševanje in štednje dela v predpostopnju v kazenskih zadevah. K temu spada tudi zapeleba in preiskava, ki jo državni pravdnik lahko vsak čas odredi, nadalje ogled na licu mesta, ogled mrliča itd., kar vse lahko odredi brez soodelovanja sodnika.

* **Nakup tobaka.** Prepovedano je nakupovanje in prodajanje tobaknih izdelkov na tobačne karte, ki še niso stopile v veljavo. Potrošniki naj ne nadlegujejo trafikante, da bi jim prodajali na odrezke, ki jih imajo že v rokah in še niso zapadli. Prepovedano je pa tudi vsako naknadno prodajanje na odrezke, čijih predpisan rok veljavnosti je že potekel. Izjeme veljajo samo pri nakupu celih zabojev cigar, cigarilosev itd.

* **Obsodba strahopetca.** Na povelje Gauleiterja Gau Niederschlesien, Hanke-a, so ustrelili radi strahopetnosti, Ministerialrat-a Dr. Spielhagen-a, pri nekem poveljstvu Volksturma v Breslau-u. Razglas utemeljuje razsodbo s tem, da je Ministerialrat, ki je bil hkrati drugi župan mesta Breslau, samovoljno zapustil mesto Breslau in svoje službeno mesto, da bi si poiskal zaposlitev drugod.

MESTO, JEZERO IN VAS PLANKENSTEIN

Spodnještajerska ljudska pravljica.

Tam, kjer se nahaja danes med gradom Pogled, grajsko razvalino Plankensteinberg in naselbinama Seitzdorf in Gattersdorf ob železnici in cesti Gonobitz-Pölschach ter reki Drann vas Plankenstein, je stalo nekoč lepo in cvetoče mesto istega imena. Prebivalstvo je živelo lepo in srečno. Bavilo se je s kmetijstvom, živinorejo, vinogradništvom in lovom ter zamenjavalo prebitke svojih pridelkov in svojega love za potreščine, ki jih ni pridelovalo doma. Bilo je to v času, ko še nista stala grada Pogled in Plankensteinberg in tudi samostan Seitzkloster, po katerem ima vas Seitzdorf svoje ime, še takrat ni obstojal. Gre torej za razdobje pred časom plemstva in hlačanstva.

V takratnih časih je načeloval mestni skupnosti župan, ki so si ga ljudje izbirali iz lastnih vrst. V županovih rokah je bila vsa upravna in sodna oblast.

Nekega leta so imeli v tamkajšnjih vinogradih trgatve, kakoršne ni pomnil nikdo. Vsem je primanjkovalo posebe za vino. Ljudje so napajali domačo živino z vinom, ker niso vedli kam z njim. Da bi preslivali svojo izredno dobro vinsko letino, so na vzpodbudo župana priredili ve-

liko »Vinsko trgatve«. Ljudje so se v to svrhu zbrali na velikem travniku tik domače reke, kjer stoji danes vaško pokopališče in tudi gostov iz sosednjih vasi ni manjkalo. Na dnevnem redu je bilo uživanje izbranih jedi, dobrega starega vina, prepevanje, ples, igre itd. Staro in mlado je bilo dobre volje. Veselje in razposajenost sta dosegla višek, ne da bi bil kdo kjerkoli prekoračil mejo dostojnosti. Veselica je trajala pozno v noč pri razsvetljevanju s smolnatimi bakljami.

Ko so začeli starejši ljudje ugrabiti, ali ne bi kazalo zaključiti lepo uspelo veselico, se je pojavilo iznenadoma, kakor da bi izraslo iz zemlje, lepo mlado neznano dekle pred županovo mizo. Obleženo kakor domačinka, je delalo vtis, kakor da išče nekoga. Na vprašanje županje, ki je sedela poleg svojega moža, kaj želi, je stopilo pred župana ter mu reklo sledeče: »Mesto, ki ste mu župan, je izgubljeno. Predno mine noč, bo nastala strahovita nevihta z grozno poplavo. Voda bo uničila vse. Kdor si hoče rešiti življenje, mora zbežati takoj odtod. V nekaj urah bo mesto in vsa okoliška ravnina izginila v vodnih valovih, ostalo bo pa velikansko jezero, ki bo stalo na tem mestu več stoletij.«

Po teh besedah je lena deklina izginila nevidno

in neslišno kakor je tudi prišla. Dogodek je do kosti in mozga pretresel župana in njegovo omizje. Še predno jim je uspelo veseljake opozoriti na pretečo nevarnost, je zapihal hud veter. V par minutah je nastala nevihta z bliskanjem in grmenjem ter nalivom kakor iz škafa. Vse je začelo bežati kakor znorelo proti mestu in hišam, iskajoč strehe, nikdo pa ni dosegel varnega zavetja. Veter in voda sta jih pokopala. Nekaj razsodnejših je zbežalo proti vinogradom v hribe. Tisti, ki so jih dosegli, so si rešili življenje. Mesto in okoliška ravnina sta se spremenila v veliko jezero s stoječo vodo. Tako je nastalo takrat jezero Plankenstein.

Minula so stoletja. Razvoj civilizacije je šel svojo pot. Ogromne količine vode jezera Plankenstein so si našle globoko v zemlji svoj odtok. Tu in tam se je začela pojavljati zopet suha zemlja dokler ni izginilo končno vso jezero. To je zvalilo potomce tistih meščanov, ki so se rešili pri potopitvi mesta v bližnje vinograde, da so se začeli naseljevati zopet na kraju, kjer so vode pogoltnile nekoč mesto. To je bil nastanek današnje vasi Plankenstein. Stari ljudje pa še danes pripovedujejo, da b; morebitno kopanje zemlje okrog današnje cerkve, pokopališča in železniške postaje, dokazalo, da se nahajajo v zemeljski globini še danes ostanki ljudi, hiš, živali in predmetov tistih prednikov, ki so postali žrtve potopitve prvotnega mesta Plankenstein. O.

UMNI KMETOVALEC

POMEN UMETNE VZGOJE SADNEGA DREVJA

* **Nov obrok krompirja z dne 5. februarja.** Počenši z 72 dodelilno perijodo se zniža obrok krompirja za pol kg tedensko pri predložiti nabavnega lista. Istotako se prilagodijo vskladiščene količine novo predpisanemu obroku: da bodo dalje časa krile potrebe. Potrošniki ki so vskladiščili 150 kg, morajo vrniti 25 kg. Nadaljnja vskladiščanja krompirja se ustavijo. Krompir se bo prodajalo odslej samo na tedenske odrezke. Podrobnosti so razvidne iz razglasov prehranjevalnih uradov.

* **Hermann Krauth 40 let časnikar.** Časnikar Hermann Krauth, član uredništva dnevnika »Tagespost«, je obhajal ravnokar štridesetletnico svojega novinarskega udejstvovanja. Rojen leta 1878. v Graz-u kjer je izvršil srednješolski študij in pravno fakulteto, se je ves svoj vek bavil s časnikarskim poklicem. Že davno pred prvo svetovno vojno je nekaj časa med drugim urejeval tudi glasilo spodnještajerskega nemštva »Marburger Zeitung«, skora; vsa ostala leta uspešnega in pridnega poklicnega dela je pa prebil pri dnevniku »Tagespost«, kjer še danes deluje čil in zdrav. Krauth velja za velikega ljubitelja svoje ožje domovine Štajerske, ki jo prav dobro pozna, kar se najbolje izraža v objavah njegovih zgodovinskih prispevkov.

* **Prevozne zobne klinike za konje.** Nemaška živinozdravniška služba razpolaga s prevoznimi zobnimi klinikami za konje ter je zajela doslej že 50 tisoč konj, ozdravila in popravila zobovje je pa tridesettisoč. Pri tem je ugotovila, da boluje 93,7 odst. obolelih konj na preveč ostrih zobnih robih, 75,8 odst. na ranah in brazgotinah na čeljustni sluznici. Vse to so ugotovili živinozdravniki šele po sistematičnem delovanju s svojimi konjsko-zobnimi klinikami. Tam, kjer so boleznj že bolj razširjene, je ugotovitev lažja in hitrejša, ker se to vidi že po zunanosti konja. Na zobeh oboleli konj nima teka, njegova prebavila ne predelujejo krme v redu, konj hujša. Tam, kjer zobovje ni v stanju temeljito pregriziti in preleti krmil, je izkoriščanje istih samo delno. Živinozdravniška veda ozdravi in popravi vse take nedostatke in nepotrebnosti in kmalu po teh neznatnih operacijah se izboljša konjem tek, zdravje in tudi zredijo se zopet. Neko mesto v provinci Hannover je z vsjo svojo prostrano okolico vred poslalo svoje konje na pregled in zdravljenje v ambulantno konjsko kliniko, znak, da ni pomislekov zopet novost, ki ni samo edinstvena v živinozdravniški vedi, temveč tudi nad vse potrebna in koristna.

* **Povpraševanje po pisemskih znakah.** V Zagrebu so nedavno izdali serijo izrednih poštinih znak, ki so jih prodajali poštini uradi. Pri tem je bil naval za nakup tako velik, da so stale človeške »kače« po vseh poštinih uradih ves dan in še pozno v noč do popolne razprodaje. Pri tem so bili najbolj ogorčeni zbiralci znak, ki so zatrjevali, da je število zbiralcev naraslo v vojni v nedogledno visoko število. Pri tem pa ni šlo za zbiralce v pravem smislu besede temveč za špekulante, ki bi radi kupili serijo pisemskih znak za 400 kun, iz katerih bi radi izvlekli 400.000 kun.

* **Redek angleški primer.** Časopis »News Chronicle« poroča, da je nedavno postal ladijski kapitan neki nekdanji navadni mornar, kar je edinstveno v večstoletni zgodovini angleške mornarice. Gre za kapitana Horace Johnson-a, ki je dobil poveljstvo nekega parnika za popravila drugih ladij. Njegovo kariero so opisali angleški listi kakor nekakšen roman. Takšne so razmere in možnosti za navadnega mornarja v toliko hvalisani trgovinski mornarici »demokracije« Velike Britanije.

* **40.000 letalskih gangsterjev so izgubili.** Vrhovni poveljnik 8. severoameriške letalske armade, generalni lajtntant Deolittle, je ob tretji obletnici obstoja ameriškega vojnega letalstva podal poročilo o svojih dosedanjih izgubah v tej vojni ter dejal, da so izgubili Amerikanci doslej 5000 letal ter 40.000 moč letalskega osebja.

* **Duce je obiskal svoje vojake na fronti.** Mussolini je obiskal konec meseca januarja fronto v Apeninih, kjer si je ogledal oddelke bersaljerške divizije »Italija«.

* **12.000 ameriških vojakov je dezertiralo.** Londonski dopisnik lista »Aftonbladet« poroča, da je dezertiralo kakih 12.000 ameriških vojakov iz svojih enot na vzhodni fronti. Sedaj nadaljujejo svoje gangstersko življenje po vzoru pustolovskega življenja gangsterskih mestnih četrti New Yorka in Chicaga.

Mnogi starejši kmetovalci in sadjarji so mnenja, da je umetna vzgoja sadnega drevja — obrezovanje in oblikovanje — nepotrebna. Zatrjujejo celo, da to drevju škoduje, da je »protinravno« in da tako drevje slabo rodi. Res pa je, da nastane škoda le tedaj, ako vzgajamo ali obrezujemo nepravilno. Isto velja za rane, ako jih ne negujemo in ne pospešujemo njihovega cepljenja. Pri pravilno vzgojenem drevju na primer ne bo treba podpirati posameznih dreves. Podpiranje je tedaj potrebno le tam, kjer je bilo drevje prepuščeno samemu sebi, naravni ali nepravilni vzgoji. Naše staro drevje v kmečkih sadonosnikih izvira predvsem iz domačih drevesnic. Vzgojeno je bilo na domačem vrtu ali celo na stalnem mestu povsem nestrokovnajaško. Se pred par leti pravi pomen pravilne vzgoje ni bil znan. Še danes se obrezuje mlado drevje samo dva do tri leta po zasaditvi. Na ta način se vzgoji samo neka osnova krone, ki pa zdaleka ne odgovarja pravilnim načelom. Za nadaljnjo vzgojo — razen izredčevanja vej — se nihče ne briga in je prepuščeno tako drevo samemu sebi.

Gleda odpornosti pač nikakor ne smemo pri merjati našega žlahtnega sadnega drevja z gozdnim divjakom. Njegova krona se razvija primerno okoliščinam in se ga lahko primerja samo z gozdnim nikakor pa s sadnim drevjem. Gozdni divjak nikdar ne zaradi tako močno, da bi se šibil pod težo sadja in bi se mu moralo priskočiti na pomoč s podporami. Tudi plodovi ostanejo majhni in ne obtežujejo vejevja tako kakor žlahtno sadje. Gozdni divjak ima tudi trši, bolj žilavi les, mimo tega pa je še zavarovan med drugim drevjem. Nasprotno pa je žlahtno sadno drevje nežnejše narave, les je bolj krhek, drevesa pa so bolj izpostavljena vetrovom. Iz opisanega torej

sledi, da je po vseh pravih vzgojeno sadno drevje odporno ter da je podpiranje takega drevja — razun v gotovih primerih — brez potrebe.

Vzgoja sama se začne že pri semenu. Drevesničarji imajo tu veliko nalogo glede pravilne vzgoje kakor tudi glede izbire cepičev in semenja, ki naj tvori odporno podlago. Za seme so na primer primerne le čiste lesnike, po največ pa nekaterih žlahtnih sort, ki dajo odporne, dobro ukoreninjene ravne in rastne semenjake. Te se strogo sortira in uporabi za drevesnico le prvo kakovost. Požlahtnjemo jih z okulacijo pri zemlji, za občutljive sorte pa uporabljamo kot deblotvorce odporne sorte, ki tvorijo močna, ravna in odporna debela, ki jih končno požlahtnimo z namenjeno sorto šele v višini krone. Deblo vzgajamo po metodi obrezovanja ali krajanja vodilnega poganjka, s čimer dosežemo močno in ravno deblo. V svrhu odpornosti, rodovitnosti in kakovosti sadja se dandanes uporabljajo celo posebni tipi podlag.

Kar se tiče vzgoje drevesne krone pa je to stvar sadjarja, ko je drevje že na stalnem mestu. Samo s smotrenim obrezovanjem bo dosegel sadjar svoj smoter. V splošnem razlikujemo navadno piramidalno obliko za visoko, poidebelno in pritlično drevje ter takozvano kotlasto ali ljasto obliko drevesne krone, kakor jo uporabljajo za breskve v Italiji. Za odpornost, kakor tudi rodovitnost se poslužujemo dandanes tudi drugih pripomočkov kakor so puščanje debel, obročkane, prevezovanje ali zadrgrnjevanje v svrhu oviranja pretakanja sokov radi boljše rodovitnosti itd. Brez umetne vzgoje in pripomočkov si dandanes ne moremo misliti modernega, naprednega in pridobitnega sadjarstva.

VINOGRADNIŠKI IN KLETARSKI KOTICEK

NEKAJ O ŽVEPLANJU SODOV

Pri žveplanju sodov delajo po kletih čestokrat napake, čijih posledica je kvarjenje posode. Predvsem je gledati na to, da so sodi vedno dobro zabiti in neprodušno zaprti, da žveplo tako hitro ne izpuhti. Ako se pri žveplanju obesi žveplo na žico in vehe zabije z lesenim zamaškom, se na ta način pokvari vehe, ker nastanejo vsled žice brazgotine, skozi katere pozneje uhaja zrak v notranjost sode. Najbolje je uporabljati zamaške iz plutovine, v katerih je žica nekako vdelana. Sicer pa se naj pri žveplanju zamašek narahlo zatakne, dokler ne zgori rezina azbestnega žvepla. Šele tedaj, ko smo vzeli žico iz sode, je treba vehe dobro zabiti. Vehe naj bodo nepokvarjene, gladke in lepo okrogle. Samo take vehe bodo zapirali zamaški dobro in neprodušno. Vsak sod naj ima svoj lastni zamašek. Kjer so vehe pokvarjene, jih je treba popraviti ali pa uporabiti rogozo, ki lepo zapira. Cunje, ki se jih čisto uporablja, so manj vredne ker slabo za-

pirajo in ker se v njih zelo rade držijo kali raznih vinskih boleznj.

Kadar je sod čisto umit, ga je treba obrniti na vehe ter izpahnti tudi cep. V takem stanju se sod v enem ali dveh dneh lepo ocedi in posuši. Nato zažveplamo sod ter vzamemo en azbestni žvepleni trak na polovnjak. Zažveplane sode je dobro zabiti ter nato tudi kontrolirati. Naslednje žveplanje je ponoviti tekem 14 dni do enega meseca. Pri sodih, ki smo jih morali čistiti, ker so bili pokvarjeni, je žveplanje spočetka češče ponoviti. Poznejše žveplanje se lahko raztegne tudi na dva, tri in več mesecev. Merodajno je le to, da zrak nima dostopa ter da žveplo ne izpuhti. Pregosto žveplanje ni dobro. Žveplena kislina se namreč sčasoma nabira na dogah v notranjosti sode in razjeda les. Za žveplanje je uporabiti le tanke azbestne žveplene trakove, od katerih pri gorenju žveplo ne kaplja na dno sode. Kaplja joče žveplo kvari sod, neizgoreto žveplo pa škoduje vinu

* **Dosmrtna ječa za Maurras-a.** Charles Maurras, 77-letni voditelj francoskih rojalistov in izdajatelj lista »Action Française« je bil od nekega gaullističnega sodišča obsojen na dosmrtno ječo v samotni celici. Njegov založnik, ki je bil istočasno obtožen, je dobil pet let zapora.

* **Rudniki niklja v Petsamu uničeni.** Švedski list »Expressen« piše, da so Nemci pri svojem umiku totalno porušili in poškodovali vse na prave rudnikov niklja pri Petsamu ob norveškofinski meji. Sovjeti bodo potrebovali več let, prdno bodo jame zopet v takem stanju da bi se moglo pridobivati nikljevo rudo.

* **Silka angleške mladine.** Neka ženska sotrudnica lista »Daily Mail« našteva strašno podrobnosti o moralni propadlosti angleške ženske mladine. Dekleta od 14 do 18 let ne poznajo v največjih primerih nobenega šolskega pouka, da ne govorimo o obvezni delovni službi ter se radi tega trumoma podajajo v London in druga mesta, kjer se še nahajajo ameriški vojaki. V družbi teh vojakov, ki imajo dovolj dolarjev, se razvijajo iz deklet najbolj nevarne vrste prostitutk. Te izgubljene ženske prenočujejo v mnogih pri-

merih v raznih javnih letalskih zakloniščih, od koder odhajajo pozneje na lov za petičnimi Amerikanci, ki jih odvajajo na plesišča in prenočišča.

* **Bivši žid poslanik v Vatikanu.** Vlada De Gaulle-a je imenovala poslanikom pri Sveti stolici nekdanjega žida Jaques Maritain-a, ki je svoječasno prestopil v rimokatoliško cerkev.

* **Slaba disciplina v ameriški oboroženi sili.** Ameriški glavni stan v Evropi je objavil vest, da je zapustilo 8000 ameriških vojakov svoje v Evropi se nahajajoče enote ter se odstranilo brez vsakega dopusta iz svojih poveljstev.

* **Novi nemiri v Sardiniji.** Na otoku Sardiniji so izbruhnili novi resni nemiri. Med policijo in prebivalstvom je prišlo v glavnem mestu Cagliari do krvavih nemirov. Nezadovoljnost prebivalstva raste iz dneva v dan vsled gospodarske revščine na otoku.

* **Amerika poziva 500.000 rezervistov.** Vojni minister Zedinjenih držav Patterson je izjavil novinarjem, da morajo Zedinjene države mobilizirati 500.000 rezervistov, večinoma v važnih službah stoječih moč v svrhu izpolnitve enot, ki so imele na frontah velike izgube.

Urejen prevoz beguncev iz vzhoda

Nepregleden tok begunskih kolon se zliva te dni iz vzhodnih Gauov v Reich, predvsem v pokrajine Kurmark, Pommern in Sachsen. Kljub vsem težavam, ki jim je izpostavljena taka kolona v zimskem času, so dospele prve skupine srečno na svoja mesta. Množina begunskih kolon prevozi trideset do štirideset kilometrov dnevno po predhodno določenem redu v sprejemna okrožja, kjer jih za enkrat sprejmejo pod streho vasi in manjša podeželska mesta.

Ce se pomisli, da gre pri milijonih Nemcev, ki jih evakuirajo, večinoma za kmete in kmetijske delavce, se šele lahko dobi približno sliko o obsegu in izmeri takšnih kolon, katerih organizacija in vodstvo predstavljata eno največjih storitev skupnosti v tej vojni. Navadno tvori prebivalstvo ene vasi eno kolono, ki se drži kolikor je možno skupaj, akoravno je neizogibno, da se jih nekaj porazgubi in pomeša. Velikost kolon je različna. Videti je male, ki so sestavljene samo iz nekoliko vozov in ogromno velike, katerih dolžina znaša trideset, petdeset in celo do šestdeset kilometrov z ogromnimi tisoči vozov vseh velikosti in vrst.

Te številke so dokaz, da gre za pravcato generalstabsno delo, dirigirati umik prebivalstva tako, da omogočajo ceste istočasen dovoz in razvoj čet, ne da bi prišlo do zastoja večjega obsega. Doslej je to uspelo še na celi črti. Ob mejah sprejemnih Gauov pričakujejo begunske vrste politični voditelji, SA-možje in orožniki v vseh krajih, na vseh križiščih in mostovih, od koder jih dirigirajo, kamor je potrebno.

Tudi skrb za preseljevanje funkcionira. NSV je postavila prehranjevalne postaje skoraj v vsaki vasi, deloma tudi pri mostovih in cestnih križiščih, po gostilnah in šolah, tako da predstavljajo prav za prav kilometerske oznake na teh dolgih in težkih pohodih. Po vaseh so razen tega pripravljena prenočišča. Za bolnike so pripravljene postelje po bolnišnicah. Z ureditvijo novih zasilnih bolnišnic in posebnih porodnišnic, s postavitvijo zdravnikov, sester in otroških vrtnaric, je preskrbljeno vse, kar je potrebno na področju skbi za zdravje in blaginjo. Radi tega je tudi malo obolelih beguncev.

Težave in nevarnost takih kolon, pa kljub temu ni omalovaževati. Nikaka malenkost ni v dožju, snegu in hudi zimi prevažati stotine kilometrov daleč starce, žene, otroke, bolnike, invalide, ki vse noči ne zatlisnejo svojih trudnih oči

Nadaljevanje iz 5. strani.

so izsilili z revolverji v rokah sleherni nakit, vso obleko in perilo. Ko so poznejši sovjetski oddelki našli le še malo lakšnega, kar bi bilo vredno s seboj vzeti, so skušali izsiliti boljši plen od ljudi s tepežem, streljanjem in trpinčenjem. Ker tudi to ni zaleglo, so v slepi togoti razbili vse pohištvo in delovno opremo.

V naslednji vasi — imenuje se Tardos — stanujejo Slovaki. Marsikateri prebivalec je mislil, da bodo kot »sovskani bratje« delovali lepšega ravnanja kakor madžarski in nemški kmetje te pokrajine. Na drugi božični praznik so vkorakali boljše vikini in slavili praznik miru na svoj način. Nekaj major je izjavil, da bo skrbel za red in mir, potem je pa vodil oddelke, ki so se uelali, da iščejo orožje po hišah, v resnici so pa najrajši vršili telesne preiskave pri ženskah.

Vaški notar vitéz Béla Berko, nekdanji vojak iz prve svetovne vojne, nam popisuje nasilja boljše vikov in pravi:

»Vse, kar sovjeti govore in izjavljajo, je laž; nobeni njihovih besedi ne smeš zaupati! Sovjetski krajevni poveljnik mi je izjavil, da je po moskovskih navodilih zapovedal svojim ljudem, naj dobro ravnaajo z ljudmi. Toda ponoči je spustil zverine z uzde; noben oficir se ni zmenil za vpitje, streljanje in divjanje, saj so najvišje črte še same sodelovale. Bistvo vse zadeve se mi zdi v tem, da sovjeti enostavno sovražijo Evropca kot Evropca. Mene so trikrat aretirali in samo nagli nemški prihod me je obvaroval usode, ki je doletela prenekaterega v mojem okraju, to je, likvidacije. Rad priznam, da smo mislili — kakor mnogo ljudi na deželi — da ne more biti tako hudo. Zato smo tudi doma ostali. Če bi nas imela doleteti nesreča, da Sovjeti še kdaj pridejo, bi sleherni kmet pri priči pustil hišo in dom in zbežal pred to drhaljo tudi brez vsake prtljaje na konec sveta.«

in to s konji, ki so od ure do ure bolj slabi in jim primanjkuje krmil. Dnevno prenočevanje, hranjenje in krmiljenje ljudi in živali, kar spada v delokrog Orts- in Kreisbauernführerjev, povzročata tu in tam težave. Večkrat morajo kake kolone radi tega preko noči kreniti proč od glavnih cest v kake stranske vasi. To povzročata izgubo časa, ki je radi dolgih noči že itak omejen.

Kljub vsemu je bil razvoj preseljevanja doslej zadovoljiv. Da je temu tako, gre zasluga stranki, občinskim in prehranjevalnim oblastem ter neomahljivi držji prizadetih, ki so s tem dokazali, da so močni tudi v nesreči.

DNEVNI DROBIZ

* **Militarizacija hrvatskih državnih oskrbovalnih obratov.** V svrhu osiguranja prebivalstva z živili in življensko važnimi predmeti, je poglavitnik Hrvatske militariziral vsa podjetja ter jih podredil vrhovnemu poveljstvu obožene sile, ki imajo opravka z oskrbovanjem prebivalstva z živili in ostalimi za življenje važnimi potrebščinami.

* **Slika angleških delavskih razmer.** Švedski socialistični list »Morgen Tidningen« je objavil na podlagi nekega švedskega strokovnega glasila zanimive vtise o angleških industrijskih okrajih ter pravi sledeče: »Prišli smo v značilno vrsto pekla, kjer vse zarjavi. Gre za veliki zarjaveli pekel, umazanijo, saje, rjo in žindro. Milje in milje daleč samo ena in ista slika. Piramide iz žindre, ena za drugo. Toda v njenih sobah ne počivajo egiptovski faraoni. Počiva samo rodovitnost zemlje, ki je uničena za stoletja. Ljudja, ki stojijo ob cestnih vogalih, imajo mrtve obra-

ze. Njihova telesa izgledajo v cunjah, ki pokrivajo za silo njihove ude, kakor da bi se hotela vsak čas zrušiti. Angleške žene v rudarskih kolonijah so izčrpane in izmozgane. Njihovi obrazi so čudovito prazni. Uničila jih je industrijska vojna.«

□ **Sovjetski milijonarji.** Neki potnik, ki je došel v London, je poročal, da je število milijonarjev v Sovjetiji v porastu. Zaupnik Londona je nanizal o tem podrobnosti. Tako je zaslužil na primer vnuk grofa Tolstega za neko filmsko delo tri milijone rubljev. Pri tem je šlo seveda za agitacijski film, ki je bil po mnenju Kremlja vreden ta denar. Pisatelj Zolohov, ki je napisal neko knjigo, tiskano v deset milijonih izvodov, je dobil dva in pol milijonov rubljev honorarja. Filmska producenta brata Vasilev živita kakor živijo v Hollywoodu razni njuni poklicni tovariši Mayer in Laemmles. Veselice teh dveh sovjetskih filmskih magnatov so znane od Helsinkov do Vladivostoka. Na iste seveda ne vabita delavce ali svojih statistik, temveč samo sovjetske funkcionarje in inozemce, ki so potrebni takih vabil. Takozvani »Junaki Sovjetije«, ki potujejo po železnicah na mehkih blazinah ter nosilci krasnih uniform vladajoče vojaške klike, sprejemajo mesečno po 5000 rubljev za osebo.

□ **Tako tolažijo zasedene dežele.** Časnikar in sotrudnik lista »New York Herald Tribune«, Lippman, je poskusil z nekim člankom razložiti zasedenim deželam Evrope, zakaj trpijo pod anglo-ameriško zasedbo. Zaupno jim je povedal, da se tozadevne razmere ne bodo izboljšale iz čisto naravnega razloga, ker primanjkuje Anglo-Amerikancem ladijske toneže, da bi oskrbovali svoje fronte v Evropi in Aziji, povrh še pa oskrbovali z živili in surovinami zasedena področja Evrope.

Gott dem Allmächtigen hat es gefallen, uns unsere innigstgeliebte Mutter, und Großmutter, Frau

Johanna Kraner
geb. Kautschitsch
Besitzerin

am 7. Februar 1945, nach kurzem Leiden, im Alter von 78 Jahren, abzuberufen.

Wir betten die teure Dahlgeschiedene am Freitag, den 9. Februar 1945, vormittags auf den Ortsfriedhof in Frauenberg zur letzten Ruhe 884

Frauenberg bei Marburg, den 7. Februar 1945.

In tiefer Trauer: Aloisia Bauman und Maria Kowatschitsch, Töchter; Josef Bauman und Michael Kowatschitsch, Schwiegersöhne, im Namen aller übrigen Verwandten 884

Meine innigstgeliebte Mutter, unsere Tochter Schwester und Braut, Frau

Daniele Kramberger
geb. Brumat
Buchhalterin

ist nach langem, mit Engelsgehilfe ertragenem Leiden, im blühenden Alter von 26 Jahren für immer von uns gegangen. Wir werden unsere Teure Samstag, den 3. Februar 1945, um 15.30 Uhr, in Drauweiler (Franziskanerfriedhof), zur letzten Ruhe bringen.

Marburg-Dr., Banjaluka, Stade bei Hamburg. 804

In tiefer Trauer: Daniele, Tochter, Johann u. Karolina Brumat, Eltern; Johann u. Z., Geschwister; Franz Kormann jun. Bräutigam, und alle übrigen Verwandten.

Schmerz erfüllt geben wir die Nachricht, daß mein vielgeliebter Gatte unser Vater Bruder, Onkel, Schwager und Schwiegersohn Herr

Franz Remer
Lokheizer der DRB

am 5. Februar 1945 im 50. Lebensjahre, sanft im Herrn verschieden ist. Die Beerdigung findet am Freitag, den 9. Februar 1945 um 15 Uhr, am Magdalenen-Friedhof in Drauweiler statt. Die Seelenmesse wird Samstag, den 10. Februar 1945, um halb 7 Uhr gelesen 885

Marburg-Dr., Neudorf, Dortmund, Jahring, den 7. Februar 1945

Tieftrauernd: Julie Remer, Gattin; Franz, dzt. im Lazarett, Fritz, Adolf, Stefan, dzt. im Felde, Söhne; Anni, Tochter, u. alle übrigen Verwandten.

Unser Vater und Großvater, Herr

Johann Hlebetz
ehem. Bäckermeister

hat uns am 6. Februar 1945, für immer verlassen. Die Beerdigung findet am Donnerstag, den 8. Februar 1945, um 15 Uhr, am Städt. Friedhof in Drauweiler statt. 882

Marburg-Dr., Lembach, am 6. Februar 1945

In tiefer Trauer: Johann, Josef und Franz, Söhne; Maria Sagode geb. Hlebetz, Tochter; Jakob Sagode, Schwiegersohn, und alle übrigen Verwandten

Auf der Fahrt mit einem Lastauto am 28. Januar 1945, von Cilli ab 9 Uhr bis St. Peter beim Aussteigen eine erbsengrüne Damenwollweste mit Ärmeln liegen gelassen. Bitte Kraftwagenfahrer oder Mitreisende über ev. Fund Johanna Bresnik, Marburg-Dr., Emil-Ertig 5, verständigen. 883-13

Kopftuch, Woll auf der Lembacherstr. gefunden. Abzugeben bei Gornik Johann, Fainritz 20, bei Rast 868-13

Schäferhund, jung, schön, braun-schw., hört auf Rolf, verkaufen. Bitte, gegen Belohnung abzugeben. Beim Besitzer: B. Batsch, Wachsenberg bei Marburg-Dr. 871-13

Akkumulator, 2 V (12 RM), lausche gegen 3 Paar gute Herrensocken oder gegen 1 Paar Winterdamenstrümpfe und 2 Paar Herrensocken. Zuschr. an die „M. Z.“, unter „Herrensocken“. 115-14

Frauenschuhe aus braunem Leder, aus Wege Mahlenberg-Leonhard-Maryburg-Dr., verloren. Der Finder wird ersucht, den Schuh gegen gute Belohnung bei Ladislaus Rudolf, Marburg-Dr., Hallstr. 9, abzugeben. 863-13

ANZEIGEN
im »Stajerski Gospodar« sind erfolgreich!

BEKANNTMACHUNG.
Betr.: Verlängerung der Gültigkeit der Abschnitte über: Schweinerohffett oder Schweineschmalz.

Infolge Transportschwierigkeiten konnten die Abschnitte C über 125 g Speck oder Schweinerohffett oder 100 g Schweineschmalz der Grundkarten für Versorgungsberechtigte über 6 Jahre und der Ergänzungskarten für Teilselbstversorger über 6 Jahre in der 71. Zuteilungsperiode nicht restlos beliefert werden.

Die Gültigkeit dieser Abschnitte wird daher bis Ende der 72. Zuteilungsperiode, das ist, bis 4. 3. 1945 verlängert. 44

Graz, 3. 2. 1945
Im Auftrage:
gez. Lungershausen.

BEKANNTMACHUNG.
Betr.: Bezug von Zucker.

Die Kleinverteiler dürfen, soweit es die Vorratslage gestattet, nunmehr auch die Zuckerabschnitte der Grundkarten der 70. Zuteilungsperiode, die mit der Datumsbezeichnung 11. 12. 1944 bis 7. 1. 1945 und der Periodenzahl 70 versehen sind und zum Bezug von Zucker für die 71. und 72. Zuteilungsperiode berechneten, beliefern.

Diese Abschnitte gelten bis Ende der 72. Zuteilungsperiode, das ist bis 4. 3. 1945. 43

Graz, 3. 2. 1945.
Im Auftrage:
gez. Lungershausen.

OSRAM
macht vieles leichter:
— auch die schwierigste Arbeit

Das gute OSRAM-Licht erweist sich hier als edles Werkzeug. Achten Sie auf Blendungsfreiheit, richtige Beleuchtungsstärke und arbeitsgerechten Lichteinfall.

OSRAM:
viel Licht für wenig Strom!

Brandwunden

falsch behandelt ergeben einen unnötigen Ausfall an Arbeitsstunden und Verbandstoffmaterial. Heute ist jede Minute wichtig! Wird TEBEGE Tannin-Brand-Gelée sofort auf die Brandwunde gebracht, ist rasche, narbenlose Heilung verbürgt.

TEBEGE AUS DER APOTHEKE

Erfrierungen an Händen und Füßen

sowie an Nase und Ohren sind besonders häufig, weil diese Körperteile den Einflüssen von Kälte und Nässe am meisten ausgesetzt sind. In solchen Fällen empfiehlt sich die Anwendung der in den Apotheken erhältlichen Thiosept-Emulsion. Sie bewirkt eine stärkere Durchblutung der Froststellen und beseitigt hierdurch die Erfrierungsercheinungen sowie das mit ihnen verbundene Unbehagen. 1—2 Eßlöffel Thiosept-Emulsion auf 1 Liter heißen Wassers für Bäder und Umschläge.

Fenster und Türen abdichten

gegen Kälte, Zugluft u. Staub m. „Hermetik“-Gummischlauchdichtung. Patent Anton STAHL — WIEN 9, Währingerstraße 75. R 51990 24

NEUES Pulver für Wuchs und Mastung der Schweine **REDIN**, mit garantierem Erfolg

REDIN

Zentraldrogerie Emil Thür Marburg (Drau), Herreng. 33

Dr. Peter Mauritsch
Stadtarzt und Geburtshelfer
ordiniert ab 6. Februar 1945
Reiserstraße 1/II.,
von 7—11 und von 14—15 Uhr.
Telefon 28-17: 869

Als Verlobte grüßen:
AUGUSTA WINTER,
Besitzerstochter,
MARTIN KRATSCHUN,
Kaufmann und Besitzer
Gonobitz—Hohlenstein, 25 Januar 1945
861

Erfolgreiche
**Russen- und
Schwabenbekämpfung**
übernimmt
Schädlingsbekämpfungsanstalt **A. STREIT**
Wien II., Tandelmarktzeile 9
Tel A 47-0-86 860

Im unermeßlichen Schmerz geben wir die traurige Nachricht, daß unser einziger Sohn und Bruder

Jakob Papesch
Getreider
am 8. Oktober 1944, im Alter von 22 Jahren an der Südostfront gefallen ist
Windischfeistritz, am 31. Januar 1945. 860

In tiefer Trauer:
Jakob und Rosalie Papesch, Eltern; **Juliane und Anne-Marie**, Schwestern.

Statt eines glücklichen Wiedersehens, traf uns die traurige, harte und bittere Nachricht, daß unser unvergeßlicher, lebensfroher, einziger Sohn, Bruder, Schwager, Onkel usw

Johann Moschkoteuz
Grenadier
am 2. November 1944, im Alter von 24 Jahren, an der Ostfront sein junges Leben ließ.
Cilli, Trifall, Tüchern, Gröbel, Windischfeistritz, Erlachstein, am 30. Januar 1945.

In tiefster Trauer:
Anton und Josefine Moschkoteuz Eltern; **Karla Moschkoteuz** und **Ludmila Nowak** geb. **Moschkoteuz**, Schwestern; **Josef Nowak**, Schwager; **Janko Nowak**, Nefle; **Maria Kollar**, Nichte; Familien: **Krschlin, Nowak, Moschkoteuz, Schmacher**, u alle übrigen Verwandten. 116

Schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unser über alles geliebter und einziger Sohn und Bruder

Hans Rutschigei
Getreider
im Alter von 21 Jahren, an der Ostfront gefallen ist.
Franz bei Cilli, Marburg-Dr., am 30. Januar 1945. 865

Tieftrauernd **Johann und Amalie Rutschigei**, Eltern; **Amalie und Gabrielle**, Schwestern und alle übrigen Verwandten.

Schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unser über alles geliebter und einziger Sohn und Bruder

Hans Rutschigei
Getreider
im Alter von 21 Jahren, an der Ostfront gefallen ist.
Franz bei Cilli, Marburg-Dr., am 30. Januar 1945. 865

Tieftrauernd **Johann und Amalie Rutschigei**, Eltern; **Amalie und Gabrielle**, Schwestern und alle übrigen Verwandten.

Für die herzliche Anteilnahme am schweren Verluste unserer teuren Gattin, Mutter usw., Frau **ANNA PUSCHENIAK**, Kaufmannsgattin in Luttenberg, sagen wir allen innigsten Dank. Auch danken wir allen die uns in unserem schweren Leid behilflich waren, sowie allen Kranz- und Blumenspendern und für das letzte Geleit.

Luttenberg im Januar 1945.

Schmerz erfüllt gebe ich die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, Bruder, Schwager und Onkel

Franz Furlinger
Grenadier
am 24. November 1944, im Alter von 24 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand.
Rohitsch-Sauerbrunn, Gonobitz, Grünburg, am 1. Februar 1945.
In tiefer Trauer: **Leopoldine Furlinger**, Mutter; **Maria Wesenschegg** geb. **Furlinger**, Schwester; **Hansi, Josef und Poldi**, Brüder; **Josefine Furlinger** und **Josefine Hasenleitner**, Schwägerinnen; **Karl Wesenschegg**, Schwager, sowie alle übrigen Verwandten 42

Schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, guter Bruder

Franz Tschernoga
Grenadier
im Alter von 21 Jahren, an der Westfront, am 16. Oktober 1945, gefallen ist.
Stuhlen bei Reichenburg, am 5. Februar 1945. 866

In tiefer Trauer:
Josef u. Maria Tschernoga, Eltern; **Maria, Johanna und Christina**, Schwestern; **Josef, Anton und Johann**, Brüder, und alle übrigen Verwandten.

Schwer traf uns die schmerzliche Nachricht, daß mein herzenguter unser Bruder, Schwager, Onkel, Nefle und Enkel

Franzi Klampfer
Ober-Grenadier
im Alter von 23 Jahren, am 7. Januar 1945, fern seiner geliebten Heimat, an der Ostfront sein junges Leben ließ.
Ober-Kötsch, Roßwein, Haslach, Neumarkt, Fraustauden, Würzburg, Marburg-Dr., am 5. Februar 1945. 878

In tiefstem Schmerz:
Karolina Klampfer Mutter; **Hansi**, dzt. im Felde, **Josef u. Stefania**, Geschwister; **Bernard Alt**, Schwager, und alle übrigen Verwandten.

Vom besten Schmerz gebe ich die traurige Nachricht, daß mein lieber Mann unser Sohn und Bruder

Franz Rakoscha
Getreider
am 17. Dezember 1944, im 21. Lebensjahre, an der Ostfront sein junges Leben gelassen hat. Ein edles Herz hat aufgehört zu schlagen!
Ober-Radkersburg, am 17. Dezember 1944. 37

In tiefer Trauer:
Karoline Rakoscha, Gattin und Kind, Eltern u. Geschwister **Augustin und Jageritsch**.

In tiefstem Leid geben wir die traurige Nachricht, daß unser, über alles geliebter Sohn, Bruder, Enkel, Nefle und Cousin

Ferdinand Takatsch
Grenadier
am 15. Dezember 1944, im 19. Lebensjahre an der Ostfront für Führer und Volk den Heldentod fand.
874
Marburg-Drau Egidl i. d. B., Agram, Peterwardein, Semlin, im Felde, am 5. Februar 1945.

In tiefer Trauer:
Stefan und Maria Takatsch, Eltern; **Julius**, dzt. im Felde, **Rudolf, Stefanie**, Geschwister, und alle übrigen Verwandten.

Mein lieber, herzenguter Gatte, Vater, Bruder und Schwager

Josef Mak
Schlossermeister
ist im 51. Lebensjahre einem feindlichen Luftangriff zum Opfer gefallen. 40
Wöllan, am 5. Februar 1945.

In tiefster Trauer:
Maria Mak, Gattin; **Josef**, Sohn; **Oiga**, Nichte; **Viktor**, Bruder, **Rudolf Lach**, Schwager

Schmerz erfüllt geben wir die Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

Franz Weberitsch
Grenadier
am 5. September 1944, im 22. Lebensjahre, an der Ostfront gefallen ist. Er kehrt nicht mehr zurück in seine geliebte engere Heimat; jedoch wir alle werden den Gefallenen in treuem Angedenken bewahren!
Weigelsberg bei Radkersburg, den 2. Februar 1945.

In tiefer Trauer:
Weberitsch Matthias und **Maria**, Eltern; **Weberitsch Karl**, dzt. im Felde, Bruder. 39

Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß mein geliebter Mann und Vater, Sohn und Bruder

Ferdinand Wogrin
Getreider
im Alter von 31 Jahren, am 7. Dezember 1944, an der Ostfront für Führer und seine geliebte Heimat sein Leben gab.
Preßberg, am 29. Januar 1945.

In tiefstem Leid:
Franziska Wogrin, Gattin; **Johann u. Johanna**, Kinder; **Theresie Wogrin**, Mutter; **Veronika, Maria, Elise, Josefa, Anna** und **Johanna**, Schwestern; Familie **Friedau**, und alle übrigen Verwandten 38

Tiefbetrübt und schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unsere innigstgeliebte Gattin, Mutter und Tante, Frau

Anna Letschnik
geb. **Ploßnig**
Uhrmachersgattin
im 61. Lebensjahre, nach langem Leiden gestorben ist. Das Begräbnis fand am Mittwoch den 31. Januar 1945 statt.
Cilli, St. Georgen, Schwarzwald, Unterdrauburg, Gutenstein, am 27. Januar 1945. 113

In tiefer Trauer:
Anton Letschnik, Gatte; **Othmar, Anton**, Söhne; **Anna**, Tochter, u. die übrigen Verwandten.

In tiefstem Leid geben wir die traurige Nachricht, daß unser, über alles geliebter Sohn, Bruder, Enkel, Nefle und Cousin

Ferdinand Takatsch
Grenadier
am 15. Dezember 1944, im 19. Lebensjahre an der Ostfront für Führer und Volk den Heldentod fand.
874
Marburg-Drau Egidl i. d. B., Agram, Peterwardein, Semlin, im Felde, am 5. Februar 1945.

In tiefer Trauer:
Stefan und Maria Takatsch, Eltern; **Julius**, dzt. im Felde, **Rudolf, Stefanie**, Geschwister, und alle übrigen Verwandten.

Kaufe kleinen Besitz oder Bauplatz. Kolarißch — Pickern 221. Post: Lembach. Stuten-Fohlen, acht Monate alt, verkauft. Franz Kovliche, Löbnitz 2 — last bei Marburg (Drau). 876-3

Kaufe Schiausstattung f. Frau, auch mit Bluse und Hose. Jel. Wosel — Lambert 5, Edlingez (Unterstm.). 875-4

Pianino od. Stutzflügel wird zu kaufen gesucht. Werte Antr. bitte an die „M. Z.“, Cilli, unt. „Pianino“ 114-4

Suche ein Pferd zu kaufen. Madjar — Marburg-Dr. Triesterstr. 62. 881-4

Ökonom, Absolvent der Wein-, Obst- u. Ackerbauschule, m. langjähriger Praxis in allen Zweigen d. Landwirtschaft, verheiratet, kinderlos und nüchtern, sucht Posten. Gefl. Angebote an den „Stal. Gosp.“ unter „Ökonomie-Fachmann“ 853-5

Landwirtschafts-Gehilfe (Knecht) älterer, wird sofort aufgenommen mit Bewilligung d. Arbeitsamtes b. Joh. Zalf, Besitzer, Drauwellergrasse 2, Drauweller 877-6

Alleinstehender Invalide — Knappe — sucht Pflegerin für dauernd am Lande. Zuschr. an die Verwaltung d. „Stal. Gospodar“, unter „Invalide“ 879-6

Frau, von 40-50 J., die auch in der Landwirtschaft mitarbeiten würde, zu älterem Ehepaar am Lande gesucht. Zuschriften unt. „Luttenberg“ a. d. Verwaltung des „Stal. Gosp.“ 870-6

Gärtner-Lehrling wird gesucht in d. Stadtgärtnerei Cilli 36-6

Gebe Wohnung mit Garten und Feld, Stadtnähe, an Familie mit 3—4 Arbeitskräften. Anzusprechen: Schillerstraße 8-1, rechts, Marburg-Dr 847-7

Selbständ. Gärtner sucht brave Frau. Kinder kein Hindernis. Zuschr. unter „Vermögen nicht nötig“ a. d. „Stal. Gosp.“ 880-12

Rucksack mit Koffein und Korbflasche Freitag, den 2. Februar, abhandeln gekommen. — Die Frauen auf dem Pferdeschlitten wurden erkannt und werden gebeten, denselben an Mesarers — Spenglergasse 5, Drauweller, zurückzusenden, ansonsten erfolgt die Anzeige. 872-13

Briefumsche am 31. Januar 1945 am Bahnhof Pragerhof m Dokumenten, lautend auf Viktor Krainz, Schlosser, Marburg-Drau, Lembacherstraße 3, und 490 RM verloren. — Der Finder wird gebeten, die Dokumente an die „M. Z.“ zu senden, das Geld kann behalten werden. 867-13

Kleiner Anzeiger

Verschiedenes

Besitz zu pachten. Kaufe sol. Gemischtwarenhandlung oder anderes Geschäft. — Zuschriften an die Verwaltung des St. G. „M. Z.“ unter „Geschäft“ 856-2 882-4